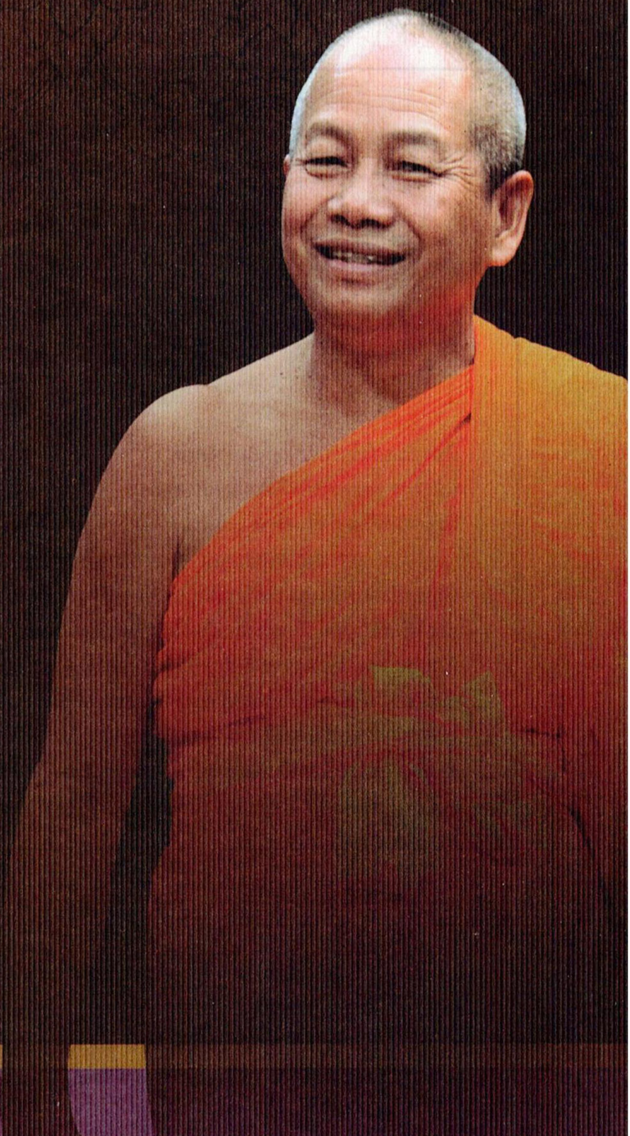

ยิ้มน้อยๆ ดีกว่าพูดร้อยคำ

พระครูวรกิตติโสภณ

ยิ้มน้อยๆ ดีกว่าพูดร้อยคำ
พระครูวรกิตติโสภณ

ยิ้มน้อยๆ ดีกว่าพูดร้อยคำ

พระครูวรกิตติโสภณ

ที่ พศ ๐๐๐๖/๑๐๕๐๖

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง นิมนต์เข้ารับสัญญาบัตร พัดยศ

นมัสการ พระครูวรกิตติโสภณ (เศรษฐกิจ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการ ๑ แผ่น

ด้วยสมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ได้มีบัญชากำหนดวันพระราชทานสัญญาบัตร พัดยศ และผ้าไตร ประจำปี ๒๕๕๔ เรียบร้อยแล้ว และได้มอบให้สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เจ้าคณะใหญ่หนเหนือ ปฏิบัติหน้าที่แทน ในการเป็นประธานพิธีพระราชทานสัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร แก่พระสงฆ์ที่ได้รับพระราชทานเลื่อนและตั้งสมณศักดิ์ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ในเขตปกครองคณะสงฆ์หนกลาง วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ วัดพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี รายละเอียดปรากฏตามกำหนดการที่ถวายมาพร้อมนี้

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขอนมัสการว่า ได้ขอพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ถวายพระคุณท่านเป็น

ทผจล.ชพ.

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบ และขอนิมนต์พระคุณท่านเข้ารับสัญญาบัตร และพัดยศตามวันเวลา และสถานที่ดังกล่าว (**โปรดครองผ้าสีพระราชนิยม**) พร้อมกับนำหนังสือฉบับนี้ ไปแสดงกับเจ้าหน้าที่**พร้อมกับนำพัดยศเล่มเดิม** ไปส่งคืนให้แก่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในวันเข้ารับด้วย ขอขอบพระคุณยิ่ง

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(นายสมเกียรติ ธงศรี)
ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ส่วนกิจการคณะสงฆ์
โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๔๖ , ๐ ๒๒๔๑ ๗๒๐๗
โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๔๖ , ๐ ๒๒๔๑ ๗๒๐๗

กำหนดการ

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

เป็นประธานในพิธีพระราชทานสัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร แก่พระสงฆ์ในเขตปกครอง

คณะสงฆ์หนกลาง

วัน เสาร์ ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ วัดพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

****

เวลา ๐๘.๓๐ น. - พระสงฆ์ที่เข้ารับสัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร ลงทะเบียนพร้อมรับบัตรเลขที่จากเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เวลา ๑๑.๔๕ น. - พระสงฆ์ที่เข้ารับสัญญาบัตร พัดยศและผ้าไตร **เข้านั่งตามลำดับเลขที่**

เวลา ๑๒.๑๕ น. - ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ถวายผ้าไตรแด่พระครูสัญญาบัตรตั้งใหม่เสร็จแล้ว

- เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ถวายคำแนะนำในการเข้ารับสัญญาบัตร พัดยศฯ

เวลา ๑๓.๓๐ น. - สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เข้าสู่สถานที่ประกอบพิธี

- จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- นั่ง ณ อาสนะ
- ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม กราบอาราธนาพระเถระ และเรียนเชิญข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เข้าถวายสักการะ
- ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กราบนมัสการถวายงาน จบแล้ว
- พระสงฆ์เข้ารับสัญญาบัตรพัดยศ ตามลำดับ
- พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญชัยมงคลคาถา จบแล้ว ถวายเครื่องไทยธรรม
- พระสงฆ์ทั้งนั้นอนุโมทนา
- พระสงฆ์ที่เข้ารับสัญญาบัตร พัดยศฯ รูปแรก ขึ้น ยถา
- ประธานสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา รับสพฺพี (สพฺพี ๓ ครั้ง) แล้วขึ้นบท โส อตฺถลทฺโธ จบแล้ว
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ถวายอดิเรก จบแล้ว
- ประธานสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา รับ ภวตุ สพฺพมงฺคลํ
- สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ให้โอวาท จบแล้ว
- พระสงฆ์ที่เข้ารับสัญญาบัตร พัดยศ ฯ รูปแรก เข้าถวายสักการะเป็นเสร็จพิธี

หมายเหตุ ๑. นิมนต์ฉันเพลที่วัดพระพุทธบาท

๒. พระสงฆ์ที่เข้ารับสัญญาบัตร พัดยศ ฯ **ครองผ้าสีพระราชนิยมพาดสังฆาฏิ รัดอก**

ข้าราชการ แต่งกายเครื่องแบบชุดปกติขาว

ประชาชน แต่งกายสุภาพ

ส่วนกิจการคณะสงฆ์

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

โทร/โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๔๖ , ๐ ๒๒๔๑

คำมุทิตาพจน์

ในโอกาสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๔ พรรษา ๕ ธันวา ๒๕๕๔ นับเป็นความยินดีที่ ท่านพระครูอาจารย์ พระครูวรกิตติโสภณ (เศรษฐกิจ สมาหิโต) เจ้าอาวาสวัดนาคปรก กรุงเทพมหานคร ได้รับเลื่อนสมณศักดิ์ที่พระครูชั้นพิเศษ จึงขอแสดงมุทิตาสักการะจากแดนพระพุทธองค์ในวโรกาสนี้ด้วย

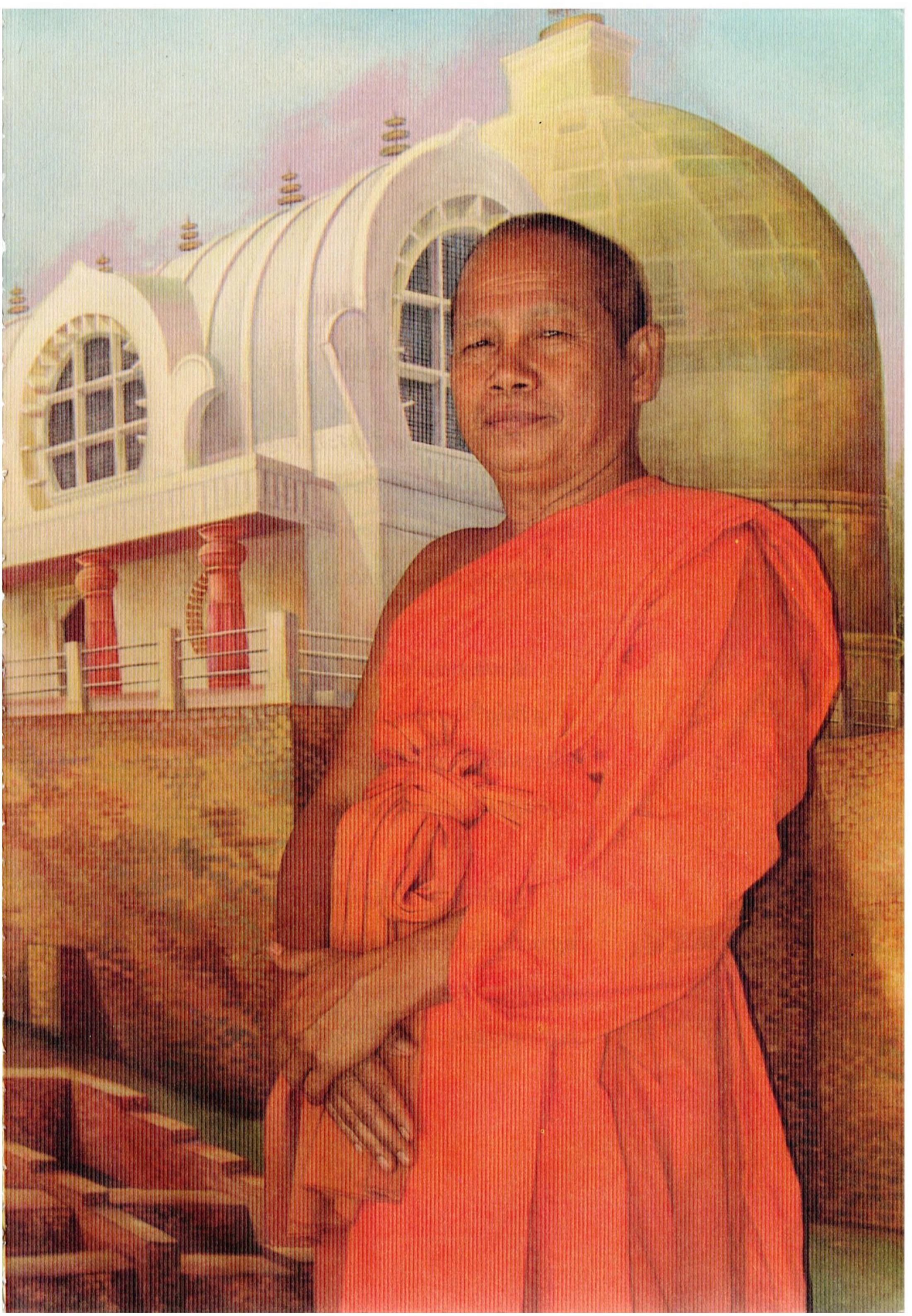
ท่านพระครูอาจารย์ พระครูวรกิตติโสภณ เป็นพระมหาเถระผู้เพียบพร้อมด้วยวิชาทั้งทางโลกและทางธรรมเป็นผู้สมบูรณ์ด้วยจรณะ ปฏิปทาอันงดงาม เป็นผู้มีความเสียสละทุ่มเทงานให้พระพุทธศาสนาอย่างสุดยอดทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายประเทศอเมริกา ยุโรป และนิวซีแลนด์ ท่านพระครูอาจารย์ได้ขยายงานพระธรรมทูตให้ปรากฏในความสำเร็จที่เป็นตัวอย่างได้อย่างหาผู้เสมอเหมือนได้ยาก

ท่านพระครูอาจารย์ ได้สนองงานคณะสงฆ์ไทยทั้งในระดับสูงจนถึงระดับราบ ได้สนองเจตนาของสังคมด้วยการสงเคราะห์เหล่าชนผู้เป็นพุทธและนานาศาสนาทั้งในกลางใจเมืองหลวงและสู่ชนบทอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดแก่เหนื่อย ปฏิปทาแห่งความอารีอารอบมีความเสมอต้นเสมอปลายคู่ควรแก่การเป็นแบบอย่างของผู้ใฝ่ในความเจริญเช่นนี้ โดยเฉพาะในสายพุทธภูมิ ท่านพระครูอาจารย์ได้แสดงวิสัยทัศน์ในรุ่นบุกเบิกการเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยมีหลวงพ่อพระสุเมธาธิบดีเป็นต้นเค้าแห่งศรัทธา มีท่านเจ้าคุณพระเทพกิตติปัญญาคุณ (กิตฺติวุฑฺโฒ) เป็นกำลังแห่งปัญญาให้สามารถดำรงตนในฐานะพระธรรมทูตต้นแบบ

ท่านพระครูอาจารย์ได้ถวายงานคณะสงฆ์ไทยให้พระพุทธศาสนาดำรงมั่น ขยายงานเผยแผ่ให้ไพศาลในนานาอารยะประเทศ นับเป็นที่น่าอนุโมทนายินดีในโอกาสอันเป็นมหามงคลนี้ด้วย มวลศิษยานุศิษย์ อุบาสก อุบาสิกา ผู้ใกล้ชิด ผู้เคารพนับถือ ผู้ศรัทธาจึงร่วมกันแสดงมุทิตาจิตเพื่อการสักการะโอกาสนี้โดยทั่วกัน

พระราชรัตนรังษี

เจ้าอาวาสวัดไทยพุทธคยา

มุทิตาคารวะน้อมประณต
พระครูวรกิตติโสภณ

เกียรติตระกูลเกริกตระการก้องตระกูล
ยศเพิ่มพูนเจิดจำรัสพิพัฒน์ผล
รับพระราชทานพัดยศพจน์พิมล
ผ่องอำพลภูมิธรรมนำบันดาล

ด้วยความเพียรเรียนรู้สู่โลกกว้าง
เฝ้าสรรค์สร้างวาทะสืบประสาน
สู่ความเป็นสากลสร้างผลงาน
ด้วยดวงมานมุ่งมั่นบากบั่นแท้

วันนี้ท่านจึงทำให้โลกได้เห็น
ความร่มเย็นความเอื้อเฟื้อความเผื่อแผ่
ความรู้คู่คุณธรรมนำดูแล
ความแน่วแน่ความมีวิสัยทัศน์

พระครูวรกิตติโสภณ

ก่องกุศลเกียรติเถกิงเริงจรัส
หลอมรวมใจใสสุทธิผ่องพิพัฒน์
กราบนมัสการผ่านอักษรา

มุทิตาคารวะน้อมประณต

ท่านผู้เป็นแบบบทงามล้ำค่า
เจ้าอาวาสวัดนาคปรกยกศรัทธา
เทพชั้นฟ้าประทานพรบวรเทอญ

กราบนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง

ครูอาสาสมัครสอนภาษาไทยในสหรัฐอเมริกา

โรงเรียนวัดไทยในลอสแองเจลิส

(อำไพพรรณ น้อยหนูจัตุรัส - ประพันธ์

คำปรารภ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ พระครูวรกิตติโสภณ (เศรษฐกิจ สมาหิโต) น.ธ.เอก, B.A., พธ.ม. กิตติมศักดิ์, เจ้าอาวาสวัดนาคปรก, เจ้าคณะแขวงปากคลองภาษีเจริญ, เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมประจำกรุงเทพมหานคร แห่งที่ ๓๗, ประธานสงฆ์วัดพุทธสามัคคี เมืองไครส์ทเชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์, พระธรรมทูตสายต่างประเทศ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร **"เทียบผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวง ชั้นพิเศษ"**

คณะศิษยานุศิษย์จึงพร้อมกันจัดทำหนังสือที่ระลึกในโอกาสอันเป็นมงคลดังกล่าว การจัดพิมพ์ครั้งแรกให้ชื่อหนังสือว่า "เรื่องเล่าจากหลวงลุง" การจัดพิมพ์ครั้งนี้จึงให้ชื่อหนังสือว่า **"ยิ้มน้อย ๆ ดีกว่าพูดร้อยคำ"** เพราะมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับการเล่าเรื่องประวัติชีวิตความเป็นมาอย่างเป็นกันเองและมีคติธรรมข้อคิดจากชีวิตอันรื่นรมย์ที่ควรนำแบบอย่างทางเจริญในชีวิต

หลวงพ่อพระครูวรกิตติโสภณ ท่านเป็นพระสงฆ์ที่มีศีลาจารวัตรงดงาม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเมตตาสูง มีความรักความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาอย่างยิ่ง และบำเพ็ญประโยชน์นานัปการต่อพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะสายต่างประเทศ ในด้านอุปนิสัยส่วนตัวท่านเป็นบุคคลที่เข้มแข็ง อดทน รักการอ่านและการศึกษา ค้นคว้า มองโลกในแง่ดี ทำงานอย่างจริงจังจนสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ และประสบความสำเร็จในชีวิต จึงสมควรที่จะนำประวัติของท่านมาเผยแพร่เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแก่คนทั่วไป

คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณพระครูวรกิตติโสภณที่เมตตากรุณาเล่าเรื่องประวัติชีวิตส่วนตัวของท่านและอนุญาตให้นำมาจัดพิมพ์เป็นวิทยาทาน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านตามเจตนารมณ์ของคณะศิษยานุศิษย์ทุกประการ

คณะศิษยานุศิษย์

๕ มกราคม ๒๕๕๕

สารบัญ

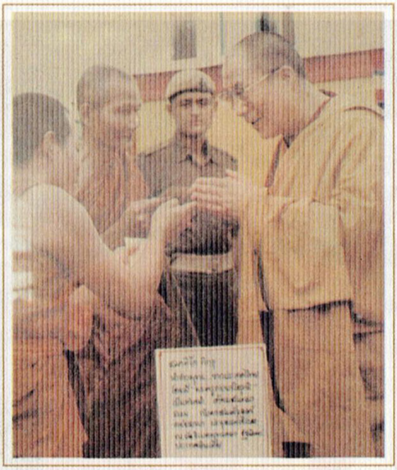
หน้า

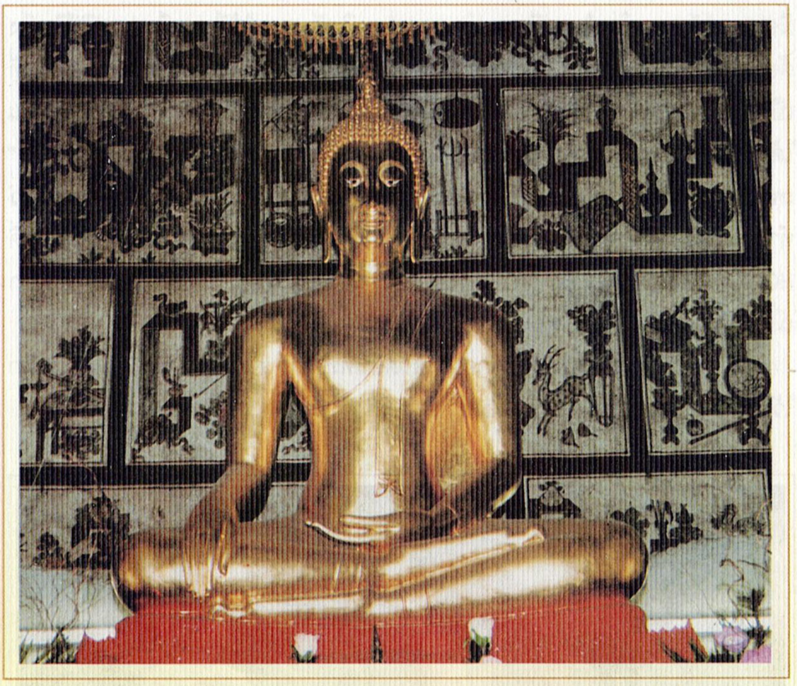

๑. หลวงลุง Ken

หลวงลุง Ken หรือ พระครูวรกิตติโสภณ ฉายาสมาหิโต อายุ ๖๗ พรรษา ๔๖ น.ธ.เอก เจ้าอาวาสวัดนาคปรก แขวงปากคลอง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร นับเป็นเจ้าอาวาสลำดับที่ ๕ ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นพระสงฆ์ที่มีศีลาจารวัตรงดงาม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเมตตาอย่างสูงส่ง เป็นพระวิปัสสนาจารย์ ออกเผยแพร่พระพุทธศาสนาแก่ชาวต่างชาติมาเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี เช่นที่ประเทศอินเดีย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ ส่งเสริมสนับสนุนให้

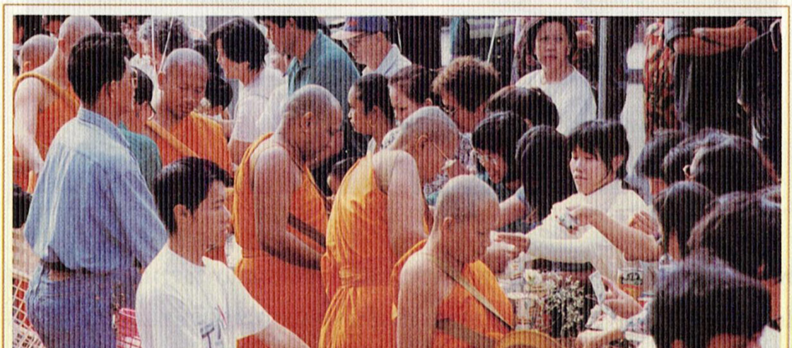

พระภิกษุเข้าอบรมพระธรรมทูตสายต่างประเทศ ออกเผยแพร่ธรรมะ จัดกิจกรรมโครงการต่างๆ ส่งเสริมศีลธรรมจริยธรรมอันดีงามแก่พุทธบริษัทและนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างปฏิสังขรณ์เสนาสนะและถาวรวัตถุของวัดนาคปรกและวัดอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จัดการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร และเป็นพระสงฆ์ที่ได้รับความนับถือศรัทธาอย่างยิ่งจากประชาชนทั้งในและต่างประเทศ

คุณธรรมอันประเสริฐและผลงานที่เป็นประโยชน์มากมายที่ท่านพระครูวรกิตติโสภณ ได้กระทำมาโดยตลอดและยังคงจะทำต่อไป เกิดขึ้นจากความรักและศรัทธาอย่างสูงยิ่งในพระพุทธศาสนา รวมทั้งอุปนิสัยที่เข้มแข็ง อดทน มีความมานะพยายามไม่ท้อถอย รักความก้าวหน้า ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่านการศึกษาค้นคว้า

มีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี และทำงานอย่างจริงจัง หากได้ศึกษาถึงประวัติชีวิต ซึ่งต้องต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ของท่านแล้ว คงเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าผลงานและสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ต่อศาสนา รวมทั้งบุคคลทั่วไปที่เห็นได้ในทุกวันนี้ มิใช่จะเกิดขึ้นได้ง่ายในคนธรรมดาทั่วไป ท่านเคยกล่าวว่า *"ผลงานที่ภูมิใจ คือ การสร้างตนเอง"* เพราะท่านไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนหนังสือในโรงเรียนเช่นคนอื่นๆ แต่ต้องช่วยครอบครัวทำนาและศึกษาด้วยตนเองจนสำเร็จการศึกษาขั้นสูงโดยได้รับดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ HORNARARY DEGREE DOCTOR (PH.D.) จากสภามหาวิทยาลัยสงฆ์ ประเทศศรีลังกา เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๖

พระโสภณธรรมวงศ์ เจ้าอาวาสวัดอินทรวิหาร กรุงเทพมหานคร ได้บันทึกไว้ในหนังสือ "๒๘ วัน ๕,๐๐๐ ไมล์" ว่า

"สมาหิโตภิกขุ จำพรรษาอยู่ที่วัดไทยลอสแองเจลิส สหรัฐอเมริกามานานมาก จนเป็นที่รู้จักของพระสงฆ์หรือญาติโยม คนไทยที่ไปสหรัฐอเมริกา หรือครูอาสา คนตกทุกข์ได้ยาก กุฏิ ๕ วัดไทยลอสแองเจลิส รับได้หมด เพราะน้ำใจของท่านพระครูธรรมธรเศรษฐกิจ เป็นที่ประจักษ์ทั่วไป... ปัจจุบันท่านได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดนาคปรก ภาษีเจริญ ใช้เวลาไม่ถึง ๓ ปี พัฒนาวัดนาคปรกจนเจริญผิดหูผิดตา สะอาด สวยสดงดงาม เป็นที่ชื่นชมโมทนาของญาติโยมสาธุชนทั่วไป"

พระครูวรกิตติโสภณจำพรรษาอยู่ที่วัดไทยลอสแองเจลิส มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๙ ถึง ๒๕๔๒ โดยเป็นพระอาจารย์ของบรรดาญาติโยมและนักเรียนลูกศิษย์ที่เข้ามาศึกษาภาษาและวัฒนธรรมไทยในวัดไทยลอสแองเจลิส ด้วยความมีเมตตาของท่าน ลูกศิษย์ทั้งหลายจึงพากันเรียกท่านด้วยความเคารพและนับถือเสมือนญาติผู้ใหญ่ที่ให้ความอบอุ่นว่า *"หลวงลุง Ken"* มาจากคำว่า *"เคนตั๊กกี้"* หรือเรียกสั้นๆ *"หลวงลุง"*

ดังนั้น ในเรื่องที่จะกล่าวถึงเกี่ยวกับพระครูวรกิตติโสภณต่อไปนี้ จะใช้สรรพนามว่า *"หลวงลุง"* เช่นกัน

๒. เมื่อเป็นเด็ก

หลวงลุงมีชื่อตามสมณศักดิ์ซึ่งได้รับพระราชทานเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ว่า **พระครูวรกิตติโสภณ** ฉายา**สมาหิโต** มีชื่อเดิมว่า **เศรษฐกิจ** นามสกุล **พิมหิน** นับว่าเป็นชื่อที่ทันสมัยมากในยุคที่หลวงลุงเกิดเมื่อ ๖๗ ปีก่อน คือเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ วันที่เกิดคือวันเสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ตรงกับวันขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีวอก โดยถือกำเนิดมา ณ บ้านเลขที่ ๓ หมู่ ๖ ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร โยมพ่อชื่อ นายเกษม พิมหิน โยมแม่ชื่อ นางยอด (เทียมแสง) อินทะเสน โยมทั้งสองมีอาชีพรับราชการครู ควบคู่ไปกับการทำนา โยมแม่ของท่านได้เขียนบันทึกประวัติของตนเอง ซึ่งได้นำมาพิมพ์แจกเป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๖ กล่าวถึงลูกชายคนโตว่า

> *“เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ เวลาประมาณ ๑ ทุ่มกว่า ก็เกิดบุตรชายอันเป็นสุดที่รักของแม่ขึ้นในท่ามกลางของญาติข้างพ่อบ้างแม่บ้าง”*
>
> *“ลาคลอด ๑ เดือน พอแข็งแรงก็พาลูกน้อยไปโรงเรียน สมัยนั้นไม่มีรถ มีแต่ม้า บางวันพ่อของลูกเขาก็พาลูกขี่ม้ากังกุบ ไม่มีร่มมีแต่กุมกุบ พาลูกเที่ยวไปโรงเรียนอยู่จนกว่าเดินได้ เวลาไปโรงเรียน ก็เอาลูกแขวนเปลกับขากระดานดำเสาศาลา เด็กๆ นักเรียนรักลูกเรามาก ช่วยกันเลี้ยง”*

เมื่อถามว่า ทำไมท่านจึงชื่อ “เศรษฐกิจ” ซึ่งไม่เหมือนใคร และในยุคปัจจุบันคำว่า “เศรษฐกิจ” เป็นคำที่เราจะได้ยินได้ฟังอยู่เสมอ ท่านเล่าว่า

"ชื่อเศรษฐกิจเป็นชื่อที่ไม่เหมือนใคร อาตมาเคยถามโยมแม่ โยมแม่บอกให้ไปถามตา ตาของอาตมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตาบอกว่าตอนที่อาตมาเกิดเป็นเวลาที่ทุกคนได้เงินเดือน และเงินเดือนขึ้น ตาจึงตั้งชื่อว่า "เศรษฐกิจ" ท่านยังเล่าต่ออย่างมีอารมณ์ขันอีกว่า *"ถึงจะเป็นชื่อสมัยใหม่ แต่ก็ถูกด่าตลอด เพราะสภาพเศรษฐกิจของชาวบ้านในปัจจุบัน ชาวบ้านมักจะบ่นกันว่า "เศรษฐกิจไม่ดี" เคยขึ้นแท็กซี่คนขับก็พูดว่า "หลวงพ่อ เศรษฐกิจไม่ดีเลย"*

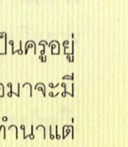
หลวงลุงเป็นลูกคนโต มีน้องร่วมมารดาอีก ๑๖ คน รวมทั้งหมด ๑๗ คน ปัจจุบันเสียชีวิตไปแล้ว ๗ คน เหลือ ๑๐ คน

ท่านเล่าว่า เหตุที่พ่อแม่เป็นชาวนาควบคู่ไปกับการเป็นครู ประกอบกับมีลูกหลายคน ท่านซึ่งเป็นลูกชายคนโต ต้องช่วยทำนาและช่วยรับภาระของครอบครัว โยมแม่ของท่านบันทึกถึงหลวงลุงในวัยเด็กช่วงนี้ด้วยความรักและปลื้มใจว่า

"วันหนึ่งตอนเช้าตั้งหม้อข้าวแล้วออกไปนา ให้เศรษฐกิจดูหม้อข้าว พอแม่กลับมา ไก่ขึ้นหม้อข้าว เอียงเท่เล่อยู่ แม่ก็รีบมารับหม้อข้าว ลูกเกือบจะไม่ได้กินข้าว หม้อข้าวจะหกหมด หุงต้มอยู่กับพื้นดินไก่มันตอดจิก มันกระโดดขึ้นหม้อข้าว ซึ่งกำลังนึ่งอยู่ จะมีเป็นประจำต้องคอยระวัง"

"ตอนนี้เศรษฐกิจพอช่วยแม่บ้าง แก้ผ้าดำนา... เศรษฐกิจเป็นคนขยัน สอนจำง่าย และลำบากมาก ช่วยแม่เลี้ยงน้อง แม้ทำโทษจะจำไม่ทำอีก"

โยมแม่ของท่านเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก็ได้เข้ารับราชการเป็นครูอยู่ ๓ ปี แต่ได้ขอลาออกจากราชการ เพราะมีปัญหาทางครอบครัว ถึงแม้ต่อมาจะมีโอกาสได้กลับเข้ารับราชการอีกครั้งก็ปฏิเสธ เพราะความเป็นห่วงลูก ๆ คงทำนาแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ เป็นของโยมตายาย อยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัด

พิจิตรในสมัยนั้น (ปัจจุบันคืออำเภอวังทรายพูน) โยมแม่ได้เขียนเล่าไว้ในบันทึกประวัติเล่มเดียวกันนั้นว่า

> *“ปี พ.ศ. ๒๔๙๓ พ่อพาไปสมัครเป็นครูอีก เราเอาหลักฐานของเราไปด้วย ไปให้เขาดู เขาก็รับจะพาไปสมัคร เราดีใจจะได้อาชีพเก่ากลับมา แต่ก็ไม่ดีใจเท่าที่ควรเพราะห่วงลูก ลูกของเรายังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เป็นแม่ย่อมมีความห่วงลูก รักลูกเป็นข้อใหญ่เหมือนแม่ไก่จะต้องกางปีกปกป้องลูก”*

พ.ศ. ๒๔๙๙ เมื่อหลวงลุงเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนประชาบาลบ้านคลองสะแก ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร แล้วก็ไม่ได้เรียนต่อ ต้องออกมาช่วยครอบครัวในฐานะที่เป็นลูกคนโต กิจวัตรประจำวันคือตื่นนอนตอนตี ๔ ออกไปนา และวิ่งกลับมาบ้านโยมตายาย ซึ่งเป็นชาวพุทธที่เข้มแข็ง เพื่อมาใส่บาตรกับโยมตายาย หลังจากนั้นก็จะช่วยโยมแม่หาบข้าวไปกินที่นาและเลี้ยงน้อง ๆ

หลวงลุงได้อยู่ใกล้ชิดกับวัดและพระมาตั้งแต่เด็ก ๆ และเคยคิดตามประสาเด็กว่าตนเองรู้สึกเหนื่อยกับการทำนาที่มีเนื้อที่กว้างขวางมาก อยากจะบวชถ้าอายุครบบวช และจะบวช “จนเหนื่อย” เหนื่อยจากการเป็นพระเมื่อไรจึงจะสึก (ลาสิกขา)

ท่านจำได้ว่าที่หมู่บ้านใกล้ ๆ กันนั้น มีครอบครัวหนึ่งพ่อเป็นครู ชื่อสมานมีลูกสาวชื่อสมหมาย วันหนึ่งทั้งสองเดินคุยกันเสียงดังผ่านมา โดยลูกสาวแต่งชุดนักเรียน จะไปเรียนหนังสือ ทำให้ท่านคิดว่าทำไมเขาจึงได้เรียนหนังสือ แต่เราไม่มีโอกาสทั้ง ๆ ที่อยากเรียน การทำนานั้นถึงแม้จะได้ข้าวจำนวนมาก แต่ก็ต้องลงทุนมากมีค่าใช้จ่ายมาก ต้องกู้เงินเขามาลงทุน ใช้หนี้เท่าไรก็ไม่หมดเพราะดอกเบี้ย ทำให้ท่านเกิดความเบื่อหน่ายในการทำนา

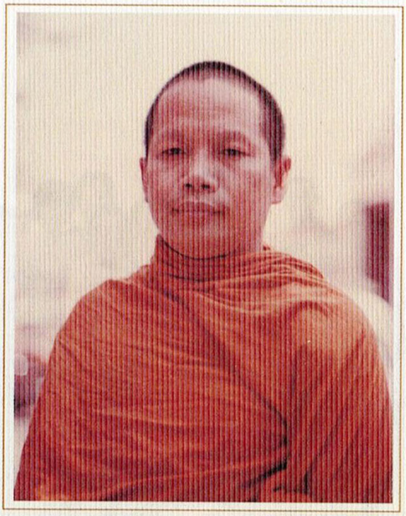
หลวงลุงเป็นบุคคลที่เรียกได้ว่ามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาตั้งแต่เด็ก เช่น เมื่อยังช่วยครอบครัวทำนา ซึ่งถึงแม้จะได้ผลผลิตข้าวมาก แต่เมื่อขายข้าวไปแล้วก็มีเงินเหลือไม่มาก ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ท่านจึงคิดปลูกพืชอื่นเสริม

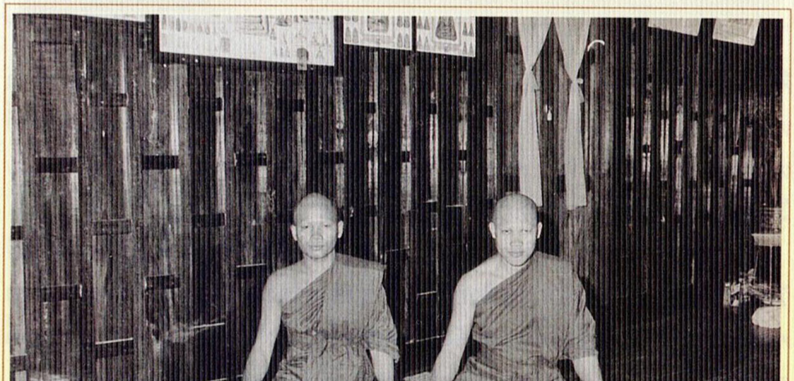

คือ แตงและผักกาด โดยขุดร่องนา และไปขอมูลสัตว์ คือขี้หมู ขี้ไก่ ของชาวบ้านหาบมาทำเป็นปุ๋ยคอก ทำให้แตงและผักกาดขึ้นงาม และนำไปขายในเวลาที่หมู่บ้านมีการจัดงานต่าง ๆ จนชาวบ้านรู้สึกทึ่งว่า *"ไอ้หนุ่มคนนี้ทำไมไม่ไปเที่ยวกับใคร แปลกไม่เหมือนใคร มาเก็บมาขนแต่ขี้หมูขี้ไก่"*

ด้วยความเป็น "อภิชาตบุตร" สร้างความสุขกายสบายใจแก่บุพการีตั้งแต่วัยเยาว์ ช่วยหรือแบ่งเบาภาระด้วยกำลังกายและกำลังสติปัญญา ให้สถานะของครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้น สมดังชื่อ เศรษฐกิจ โยมแม่จึงบันทึกถึงลูกชายคนนี้อย่างภูมิใจว่า

"ส่วนลูกชายคนโตก็เป็นคนหนุนฐานะครอบครัว เป็นเส้นโลหิตใหญ่ เป็นแม่น้ำสายใหญ่ของแม่ยิ่งเหนือกว่าทุกคน สมเกิดมาเป็นคนโตจริงๆ มีแต่ให้และก็เก่งมาก คนเก่งของแม่"

๓. อุปสมบท

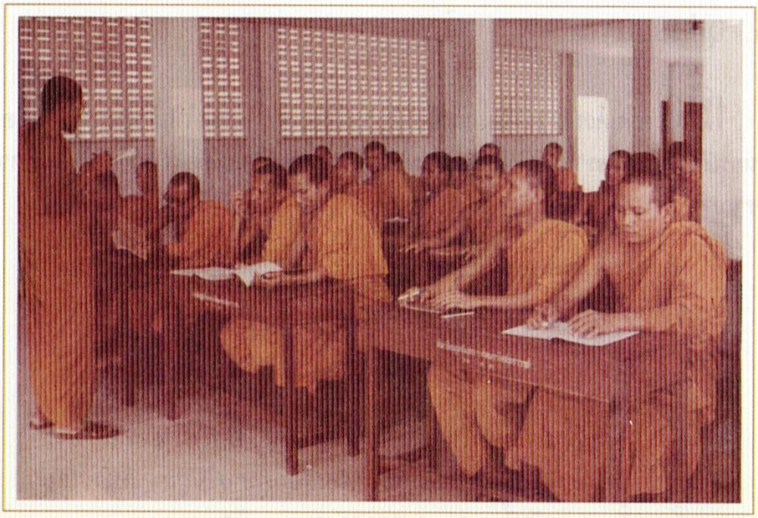
เมื่อ อายุครบบวช โยมแม่ก็อนุญาตให้บวช แต่ขอให้เข้ารับการคัดเลือกทหารเสียก่อน เพราะถ้าบวชก่อนการคัดเลือกทหารอาจจะต้องสึกถ้าต้องเป็นทหาร ปรากฏว่าท่านคัดเลือกไม่ติด จึงได้บวชเมื่ออายุ ๒๑ ปี ท่านเล่าว่า

"ในการบวชก็ไม่ยุ่งยากแต่อย่างใด โยมตาพาเข้าวัดโกนหัวบวชเณร เตรียมท่องขานนาค ให้อยู่วัดเลย"

โยมแม่ได้มีบันทึกเกี่ยวกับการบวชไว้ว่า

"ปลูกบ้านหลังใหญ่ อายุเราได้ ๓๕ ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ บวชลูกชายคนโตที่วัดเนินสมอ คือ คัดเลือกทหารไม่ถูก ก็บวชเลย ตั้งแต่นั้นมาจนบัดนี้ ๒๕๒๙ กรกฎาคม ๒๑ ปี"

หลวงลุงเข้าอุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดเนินสมอ ตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร เมื่อวันอังคารที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ตรงกับวันขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๖ ปีมะเส็ง มีพระครูพินิจธรรมภาส เป็นพระอุปัชฌาย์ เหตุที่ต้องไปบวชที่วัดเนินสมอ ซึ่งอยู่ที่ตำบลป่ามะคาบ นั้น เพราะที่บ้านเกิดของท่านที่ตำบลหนองปลาไหล และมีวัดชื่อวัดคลองสะแกไม่มีสำนักเรียน แต่เมื่อท่านไปบวชเรียนที่วัดเนินสมอได้ ๔ - ๕ เดือน ก็มีคนไปบอกว่าที่บ้านเกิดของท่านไม่มีพระ จึงขอนิมนต์ให้ท่านกลับไปสอน หลวงลุงพร้อมด้วยพระญาติกันที่บวชอยู่ด้วยอีก ๒ รูป ได้รับนิมนต์ด้วยวิธีการนำหนังสือธรรมะไปกางอ่านให้ชาวบ้านฟัง และเริ่มมีความรู้สึกสนุกในการสอน ท่านเล่าว่า *"เราได้อ่านธรรมะด้วย โยมได้ฟังธรรมะด้วย"*

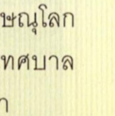
๔. สอบนักธรรม

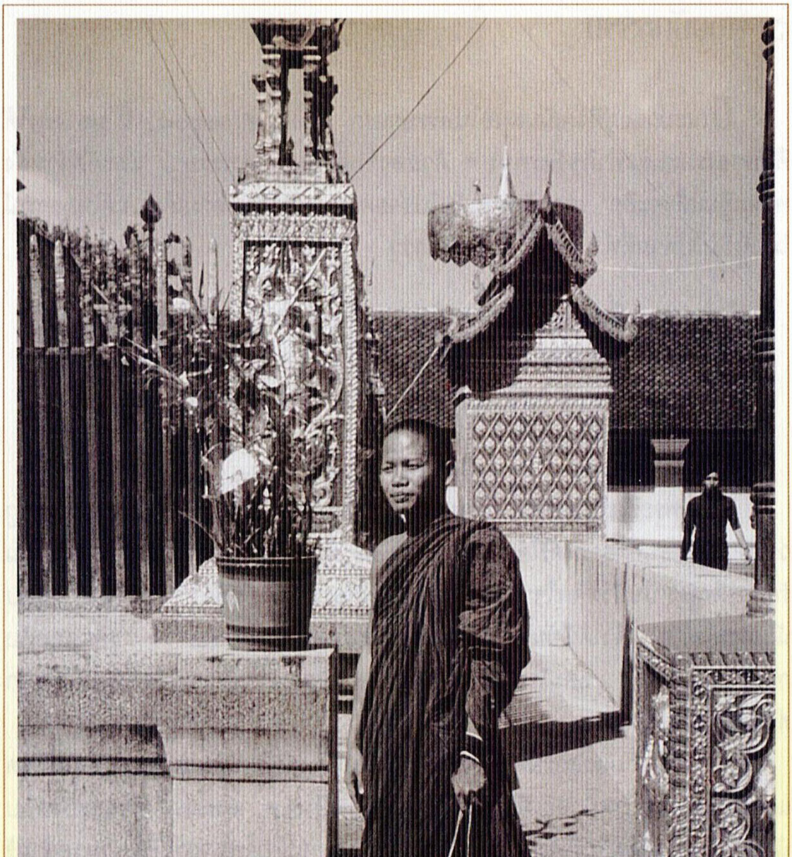
ขณะบวชอยู่ที่วัดเนินสมอในพรรษาแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ นี้ หลวงลุงได้ศึกษาธรรมะและทำกิจวัตรต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจตลอดพรรษา และคิดว่าหลังทอดกฐินแล้วจะสึก จะลาสิกขากลับไปช่วยครอบครัวทำนาตามเดิม แต่เหตุการณ์ไม่ได้เป็นไปตามที่ท่านตั้งใจไว้ ท่านเล่าว่า

> *“เมื่อทอดกฐินแล้ว คิดว่าจะต้องสึกไปช่วยครอบครัวทำนา พรรษาแรกชาวบ้านได้ถวายจีวรใหม่ โยมถวายผ้าไตรใหม่ ๓ ไตร มีความรู้สึกว่า “จีวรหอมชื่นใจ” จึงคิดเลิกสึก จะขอสอบนักธรรมก่อน ถ้าสอบไม่ได้จึงจะสึก”*

แต่พระซึ่งเป็นญาติที่อยู่ด้วยกัน ๒ รูปได้ตัดสินใจสึก กลับไปทำนา ปรากฏว่าหลวงลุงสอบนักธรรมตรีได้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ นี้เอง และความที่เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการศึกษาเป็นชีวิตจิตใจ หลังจากสอบนักธรรมตรีได้แล้ว ท่านต้องการสอบนักธรรมโทต่อ จึงได้เรียนนักธรรมโทต่อที่วัดเนินสมอ ท่านเล่าว่า “รู้สึกสนุกกับการอ่านหนังสือ” และในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ก็สามารถสอบนักธรรมโทได้จากสำนักเรียนวัดเนินสมอ

ผู้ที่มีความสุขและมีความสนุกในการศึกษาเล่าเรียนเช่นหลวงลุง คงไม่หยุดแสวงหาความก้าวหน้าอยู่เพียงเท่านี้ ถึงแม้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านจะยังสอบนักธรรมเอกไม่ได้ตามที่ตั้งใจไว้ แต่ยังมีความพากเพียรพยายามศึกษาหาความรู้อย่างไม่หยุดยั้ง จากความพยายามของท่าน ทำให้ท่านสอบนักธรรมเอกได้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ จากสำนักเรียนวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และสอบได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จากการเรียนศึกษาผู้ใหญ่ที่โรงเรียนเทศบาลเมืองพิษณุโลก วัดธรรมจักร จังหวัดพิษณุโลก ในปีเดียวกันนี้เอง ท่านเล่าว่า

"หลังจากสอบได้นักธรรมโทแล้วก็อยากเรียนนักธรรมเอก จึงดูหนังสือต่อ รู้สึกสนุก และได้ยินข่าวว่าที่จังหวัดพิษณุโลก สอนสอบเทียบ ป.๗, ม.๓, ม.๕ จึงไปเรียน ก่อนเรียนได้ไปหาเจ้าอาวาสวัดธรรมจักร ชื่อพระครูธรรมจักรสุนทร (ปัจจุบันคือ พระโสภณปริยัติธรรม ยังอยู่ที่วัดเดิม ดำรงตำแหน่งรองเจ้าคณะจังหวัดพิษณุโลก) ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการศึกษาผู้ใหญ่และได้จัดหาที่พักให้ โดยให้ไปอยู่ที่วัดโพธิญาณ ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และยังได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอนนักธรรมโทที่วัดธรรมจักรด้วย"

ในระยะนี้หลวงลุงมีกิจวัตรที่จะต้องทำหลายอย่าง แต่ท่านก็สามารถจัดบริหารเวลาในแต่ละวันได้อย่างเรียบร้อย และมีวินัยในการดำเนินชีวิต คือ เวลา ๘.๐๐ - ๙.๐๐ น. เรียนภาษาบาลี เวลา ๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น. สอนนักธรรมโท ตอนบ่ายเรียนนักธรรมเอกด้วยตนเอง และตอนเย็นเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อสอบเทียบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗

๕. เรียนภาษาอังกฤษ

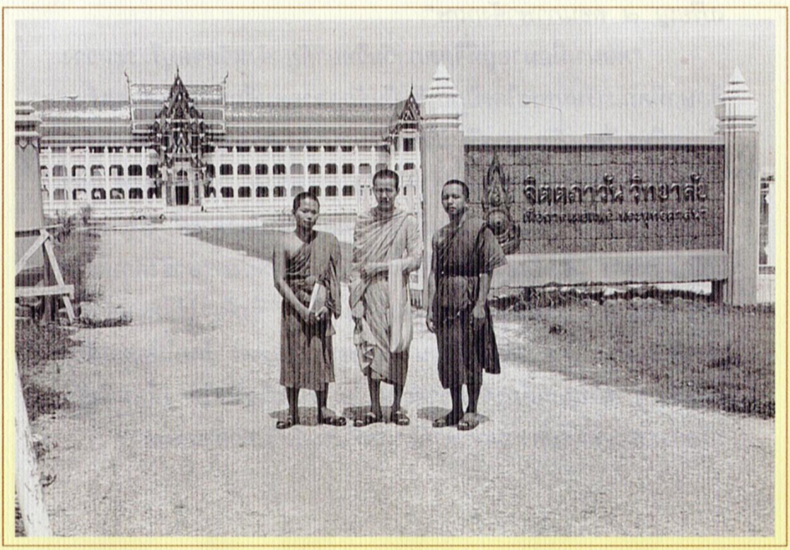
หลวงลุงไม่เคยเรียนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน เนื่องจากในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ ที่ท่านเรียนในโรงเรียนไม่มีการสอน และต่อมาท่านก็ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนสามัญ แต่ในปัจจุบันท่านสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร เผยแผ่พระศาสนา ตลอดจนกล่าวสุนทรพจน์ในที่ต่าง ๆ ได้อย่างดี เป็นเพราะความเป็นผู้ใฝ่รู้ของท่านนั่นเอง ท่านเล่าว่า

“เมื่อบวชพรรษาแรก เห็นเด็กในหมู่บ้านไปเรียนหนังสือกลับมาบ้านอ่านภาษาอังกฤษ ก็อยากเรียนบ้าง จึงมานั่งคุยด้วย เขาก็สอนให้และให้หัดอ่านเขียน A - B - C ก็เขียนได้หมด สะกดชื่อตัวเองได้ มีหนังสืออะไรในวัดก็อ่านหมด”

“เมื่ออยู่วัดธรรมจักรได้พบอาจารย์มานิต เคยเป็นนักบวชเปรียญ ๗ สอนภาษาอังกฤษ”

“ต่อมาเมื่อมาอยู่ที่จิตตภาวันวิทยาลัย จังหวัดชลบุรี ระหว่างศึกษาที่คณะเรียนพระไตรปิฎก ซึ่งมีหลักสูตรอุดมศึกษาพุทธศาสตร์ ๔ ปี เหมือนเรียนปริญญาตรี มีวิชาภาษาบาลี ภาษาอังกฤษและพุทธศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษมีอาจารย์เปรมปรางค์ ปฏิษฐพงษ์ และอาจารย์เพ็ญพิมล สิริสวย เป็นผู้สอน และได้พบอาจารย์ ร.อ. มนัส มนัสสารบุตร ซึ่งเป็นนักหนังสือพิมพ์ เป็นคนที่เก่งภาษาอังกฤษมากจะช่วยสอนให้ แต่หาเวลาว่างตรงกันไม่ได้ จึงต้องใช้เวลาเช้ามืดเรียนตอนตี ๔ ร.อ. มนัสให้อ่าน Reader’s Digest โดยให้ออกเสียงอ่านดัง ๆ อ่านบทเดียวจนกว่าจะถูก อะไรผิดก็แก้ไขให้ เห็นหนังสือหรือกระดาษที่มีข้อความภาษาอังกฤษที่ไหนก็เก็บมาอ่านหมด”

จิตตภาวัน วิทยาลัย

๖. ไปไกลบ้าน : ศึกษาอบรมที่จิตตภาวัน

ปีพ.ศ. ๒๕๑๑ หลังจากสอบได้นักธรรมเอกแล้ว ได้ทราบว่าจิตตภาวันวิทยาลัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑ (ภายหลังเป็นพระเทพกิตติปัญญาคุณ ปัจจุบันมรณภาพแล้ว) เป็นผู้อำนวยการ จัดอบรมพระหน่วยพัฒนาการทางจิต และประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการอบรม หลวงลุงจึงสมัครเข้ารับการอบรม เป็นรุ่นที่ ๕ มีผู้ทักท้วงว่าจะไปไหวหรือ แต่ท่านไม่กลัว เจ้าคุณราชรัตนมุนี (แช่ม) เจ้าคณะจังหวัดพิษณุโลก เป็นผู้อนุมัติให้เข้ารับการอบรม

เหตุที่หลวงลุงสมัครเข้าอบรม เพราะมีนิสัยรักการเรียนรู้ ต้องการได้ความรู้ นิสัยอีกอย่างหนึ่งคือชอบเปิดไดอารี่ ซึ่งมีภาพของจังหวัดต่าง ๆ ประเทศต่าง ๆ สิ่งมหัศจรรย์ของโลก ท่านเห็นภาพเหล่านี้แล้วก็เขียนไว้ว่าจะต้องไปยังที่เหล่านั้นให้ได้ เมื่อเห็นภาพสังเวชนียสถานจากหนังสือหรือจากจอภาพยนตร์จะกราบไหว้ทุกครั้ง

ในการเดินทางไปศึกษาอบรมที่จิตตภาวันวิทยาลัยนั้น ท่านได้เดินทางไกลเป็นครั้งแรกในชีวิต โดยนั่งรถไฟมาที่กรุงเทพมหานคร ลงรถไฟที่สถานีหัวลำโพง หลวงพี่นาถ (อบรมรุ่นที่ ๒) รับอาสามาส่ง (ปัจจุบันคือ เจ้าคุณพระโสภณรัตนาภรณ์ วัดศรีรัตนาราม (วัดจูงนาง) เป็นเจ้าคณะจังหวัดพิษณุโลก) มาถึงกรุงเทพมหานคร ได้พบพระสงฆ์จำนวนมากถึง ๕๐๐ รูป ท่านมีความรู้สึกว่าเป็นจำนวนมากเหลือเกิน เคยอ่านจากหนังสือว่าในสมัยพุทธกาล เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จจะมีพระสงฆ์ ๕๐๐ รูป ติดตาม มีการเลี้ยงอาหาร ซึ่งท่านเคยคิดว่าไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่ก็ได้มาพบว่าเป็นความจริงจากการที่ได้มาศึกษาอบรมครั้งนี้

ระหว่างการศึกษาอบรมที่จิตตภาวันวิทยาลัย หลวงลุงได้ฟังท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑ เทศน์สอนพระไตรปิฎก มีความรู้สึกว่าไพเราะมาก หลังจากอบรมได้ ๑ เดือน ฝ่ายจัดอบรมได้จัดกิจกรรมโต้วาที เพื่อทดสอบปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้ารับการศึกษาอบรม ในญัตติ "ทรัพย์กับปัญญาอะไรดีกว่ากัน" หลวงลุงได้ยกมือเป็นคนแรก สมัครขอเป็นผู้โต้วาทีด้านที่ว่า "ปัญญาต้องดีกว่าทรัพย์" หลังจากการโต้วาทีในครั้งนั้น ปรากฏว่าในหมู่พระด้วยกันทุกรูปรู้จักชื่อ "เศรษฐกิจ พิมหิน"

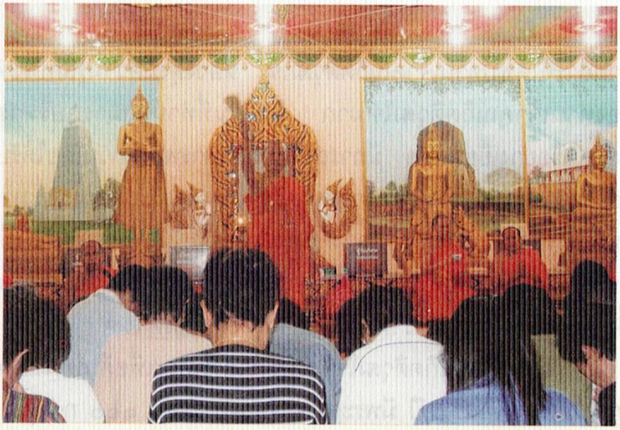
การเข้ารับการอบรมพระหน่วยพัฒนาการทางจิตและเรียนพระอภิธรรมครั้งนี้ใช้เวลารวม ๔ เดือน หลวงลุงเรียนจบในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ และได้เป็นประธานรุ่นของรุ่นที่ ๕

จากการที่ได้พบท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑ หลวงลุงมีความรู้สึกประทับใจในปฏิปทาของท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑมาก ในด้านที่ท่านสามารถบริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ได้อย่างเยี่ยมยอด มีการถวายภัตตาหารพระทุกวันโดยได้รับบริจาคมีรถบรรทุกข้าวสารมาส่ง ซึ่งท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑ (ขณะนั้นอายุประมาณ ๓๐ กว่าปี) แบกกระสอบข้าวสารเอง กลางคืนตรวจหอพัก ห้องสุขาเต็มก็ลงมือขุดบ่อถ่ายห้องสุขาเอง ฯลฯ นับเป็นตัวอย่างในการทำงานด้วยความเข้มแข็งอดทนและจริงจัง ซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการทำกิจการต่าง ๆ

ต่อมา ท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑได้ประกาศรับพระเพื่อศึกษาในคณะเรียนพระไตรปิฎก ใช้เวลาเรียน ๔ ปี มีพระสมัครเรียนประมาณ ๑๐๐ กว่ารูป แต่สอบเข้าเรียนได้ ๘๐ รูป ซึ่งหลวงลุงก็เป็นหนึ่งในจำนวนนี้ ในการเรียน พระต้องเรียนควบคู่ไปกับการทำงาน เช่น เทปูน ทำถนน ทาสี ฯลฯ หลวงลุงสามารถสอบพระไตรปิฎกบัณฑิต รุ่นที่ ๑ ได้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖

ก่อนหน้านั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ท่านสอบได้จุฬอภิธรรมิกเอก จากสำนักเรียนอภิธรรมโชติกวิทยาลัย วัดมหาธาตุ กรุงเทพฯ

หลักสูตรพุทธศาสตร์ของจิตตภาวันวิทยาลัยประกอบด้วยการศึกษาระดับประถมศึกษา (เรียน ๓ ปี) ระดับมัธยมศึกษา (เรียน ๕ ปี) และระดับอุดมศึกษา (เรียน ๔ ปี) รวม ๑๒ ปี วิชาที่เรียนมีทั้งวิชาสามัญและวิชาพุทธศาสนา หลวงลุงเรียนในระดับอุดมศึกษา และเป็นประธานนักศึกษา ขณะเรียนท่านยังได้รับมอบหมายให้เป็นอาจารย์สอนและเป็นผู้ปกครองพระเณรไปพร้อมกัน โดยได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าแผนกประถมพุทธศาสตร์ ซึ่งมีพระเณรจำนวนประมาณ ๓๐๐ รูป ในระหว่างนี้ท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑ ได้ส่งหลวงลุงไปแสดงธรรมตามที่ต่าง ๆ แทนอยู่เสมอ

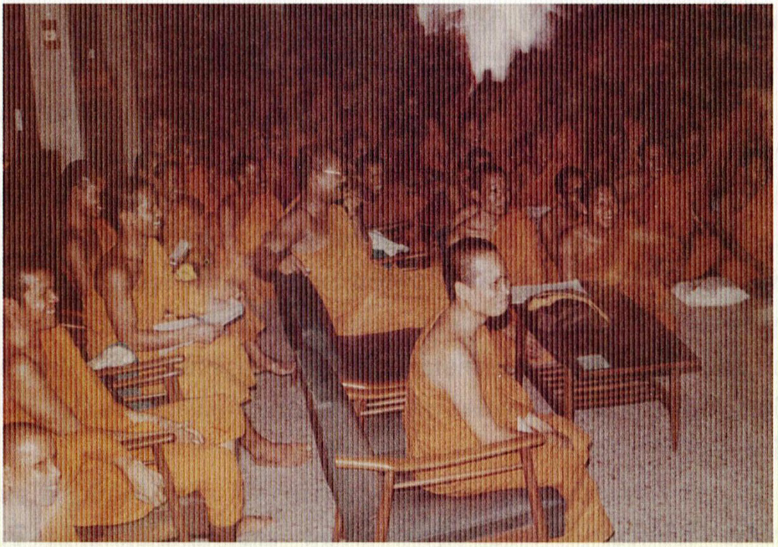

..พิธีอุปสมบทหมู่..
เฉลิมพระเกียรติ
พรรษา
มหาราชินี
ณ วัดนาคปรก

๗. ที่วัดนาคปรก (พ.ศ. ๒๕๑๙)

หลวงลุงทำงานในจิตตภาวันวิทยาลัยในตำแหน่งหัวหน้าแผนกประถมพุทธศาสตร์อยู่ระยะหนึ่ง เมื่อปิดภาคเรียนเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ จึงได้ออกธุดงค์จากจิตตภาวันไปกรุงเทพมหานคร โดยมิได้ยื่นใบลาออก (เหตุที่มิได้ยื่นใบลาออกเพราะว่าที่จิตตภาวัน ถ้าผู้ใดยื่นใบลาออก ท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑจะเพิ่มตำแหน่งให้) เนื่องจากคิดว่าไม่พร้อมที่จะรับตำแหน่งหัวหน้าแผนกมัธยมพุทธศาสตร์ ที่ท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑได้มอบหมายให้เป็นแทนพระมหาสมหมาย อริยวังโส ซึ่งขอลาออกไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยมคธ ประเทศอินเดีย (พระมหาสมหมายสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทมาแล้ว แต่ไปศึกษาอีกสาขาหนึ่ง)

จากจิตตภาวัน หลวงลุงได้ธุดงค์ไปทางภาคใต้ โดยได้สอนญาติโยมไปด้วย ไปได้ระยะหนึ่งจึงกลับมากรุงเทพมหานคร และได้ไปพบโยมคนหนึ่ง ซึ่งเคยพาลูกไปบวช มีบ้านอยู่ที่ตลาดพลู โยมผู้นี้ได้ปวารณาตัวว่าถ้าหลวงลุงมากรุงเทพฯ ให้แวะไปหา ท่านจึงไปพบและแจ้งความประสงค์ว่าต้องการเรียนต่อ โยมจึงพามาวัดนาคปรก (สมัยนั้นยังมีจังหวัดธนบุรี วัดนาคปรกตั้งอยู่ในจังหวัดธนบุรี)

แม้จะมาถึงวัดนาคปรกแล้ว ก็มิใช่ว่าหลวงลุงจะเข้ามาเป็นสมาชิกของวัดได้อย่างราบรื่น เนื่องจากทางวัดมีระเบียบว่าพระที่ไม่ได้บวชที่วัดนาคปรกจะต้องสอบเข้าอยู่วัด มีความจำปาฏิโมกข์ แต่ท่านสวดไม่ได้ จึงต้องอยู่ในฐานะพระอาคันตุกะ

ด้วยความมานะพยายามที่เป็นคุณสมบัติประจำตัวของหลวงลุง ในระหว่างที่พำนักอยู่ ณ วัดนาคปรก ท่านได้ไปเรียนที่โรงเรียนผู้ใหญ่วัดพระเชตุพนฯ (กรุงเทพมหานคร) และสอบได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ และหลังจากนั้นได้เข้าเรียนโรงเรียนผู้ใหญ่วัดสุทธาวาส (กรุงเทพมหานคร) จนสอบได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และเป็นประธานรุ่นของปีนั้น

หลวงลุงได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสให้ลงทะเบียนเป็นพระประจำวัดนาคปรกทั้ง ๆ ที่ไม่ได้สอบปาฏิโมกข์ เนื่องจากเมื่อมาอยู่ที่วัดได้เพียงปีกว่าท่านได้แสดงให้เห็นผลงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์และการบวชสามเณรภาคฤดูร้อน ซึ่งเมื่อปิดโครงการท่านได้ส่งเงินรายได้ให้วัดเพื่อใช้ในการทำกิจการต่าง ๆ

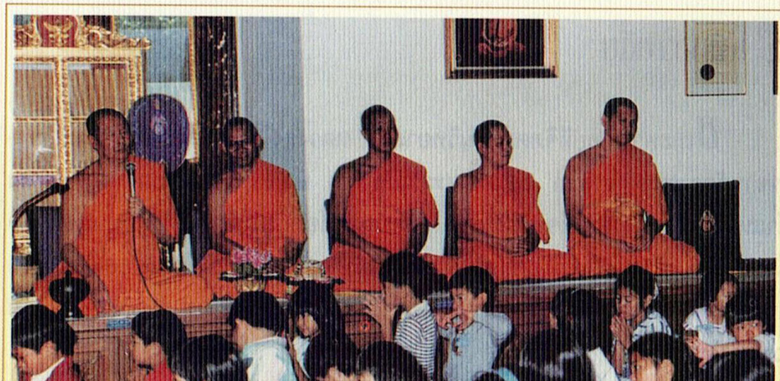

๘. พบหลวงเตี่ย

ขณะพำนักอยู่ที่จิตตภาวันวิทยาลัย หลวงลุงได้พบหลวงเตี่ย (พระธรรม-ราชานุวัตร กมล โกวิโท) เป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ ขณะนั้นหลวงเตี่ยดำรงตำแหน่งเลขานุการสมเด็จพระวันรัต ซึ่งเป็นองค์อุปถัมภ์ของจิตตภาวัน ต่อมาอีก ๑๘ ปี ท่านจึงได้มีโอกาสทำงานร่วมกับหลวงเตี่ยที่วัดไทยลอสแองเจลิส สหรัฐอเมริกา จนหลวงเตี่ยมรณภาพ คือตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๙ - พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมเวลาทั้งสิ้น ๑๓ ปี

หลวงลุงมีความเคารพรักและศรัทธาในการทำงานของหลวงเตี่ยมาก และยังคงยึดแนวทางการปฏิบัติงานของหลวงเตี่ยเป็นแบบอย่างจนทุกวันนี้ ท่านกล่าวถึงเรื่องนี้ว่า

"หลวงเตี่ยเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์สูง พูดชัดเจน และสนุก เป็นพระสงฆ์ที่ทำงานหนัก และลงมือทำทุกอย่างด้วยตนเอง เช่นถ้าเห็นว่าถ้วยชามสกปรก หลวงเตี่ยจะลงมือล้างเอง และบอกว่า "ไปทำกุศลมา"

"หลวงเตี่ยเป็นคนชอบอ่านหนังสือ อ่านหมดทุกตัว เป็นคนมีน้ำใจ กลับเมืองไทยจะมีของฝากทุกคน ใครป่วยท่านจะไปเยี่ยม ชุมชนใดมีงานท่านจะไปร่วมงานกับเขา ท่านทำแต่สิ่งที่ดีสิ่งที่ถูกต้อง และสอนให้กล้าทำสิ่งที่ดีสิ่งที่ถูกต้อง"

"หลวงเตี่ยเป็นพระมหาเถระ พระราชาคณะชั้นธรรม ยังสอนเด็กนักเรียนตามโรงเรียนตลอดทั้งปี"

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้หลวงลุงยังคงปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ เช่นเดียวกับที่หลวงเตี่ยเคยปฏิบัติขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เช่น การสอนพุทธศาสนาแก่นักเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ การเยี่ยมเยียนผู้เจ็บป่วย การเข้าร่วมประชุมกับองค์กรต่าง ๆ การร่วมงานกับชุมชน เป็นต้น

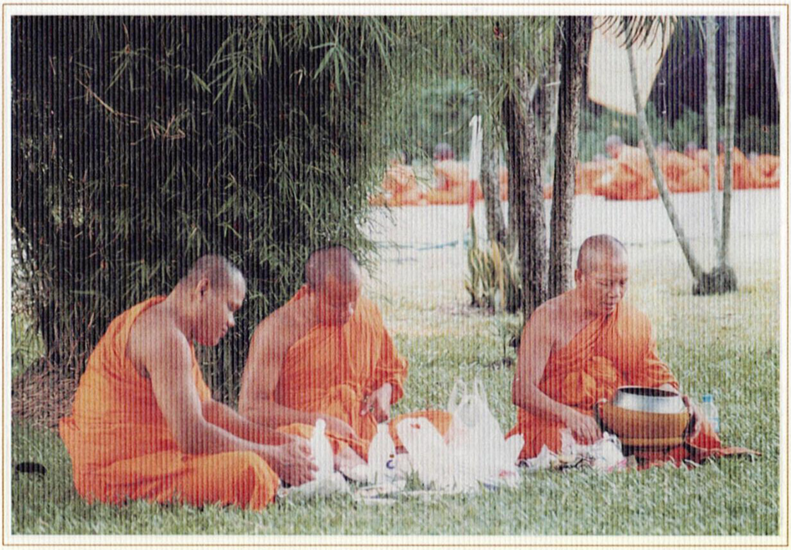

๙. ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

หลวงลุงเป็นพระวิปัสสนาจารย์ ท่านเริ่มเรียนวิปัสสนากัมมัฏฐานมาตั้งแต่เริ่มบวช เมื่ออายุ ๒๑ ปี พระอุปัชฌาย์ของท่านคือพระครูพินิจธรรมภาส วัดเนินสมอ จังหวัดพิจิตร เป็นพระวิปัสสนาจารย์ของจังหวัดพิจิตร ได้จัดการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานให้พระในวัดเนินสมอทุกรูปฝึกปฏิบัติ โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติเนสัชชิกังคะธุดงค์ คือการสมาทาน นั่ง ยืน เดิน (งดนอน) และสอนให้ปฏิบัติเช่นนี้ทั้งพรรษา (หลวงลุงได้นำวิธีการปฏิบัตินี้ไปสอนที่วัดไทยลอสแองเจลิสรุ่นแรกด้วย)

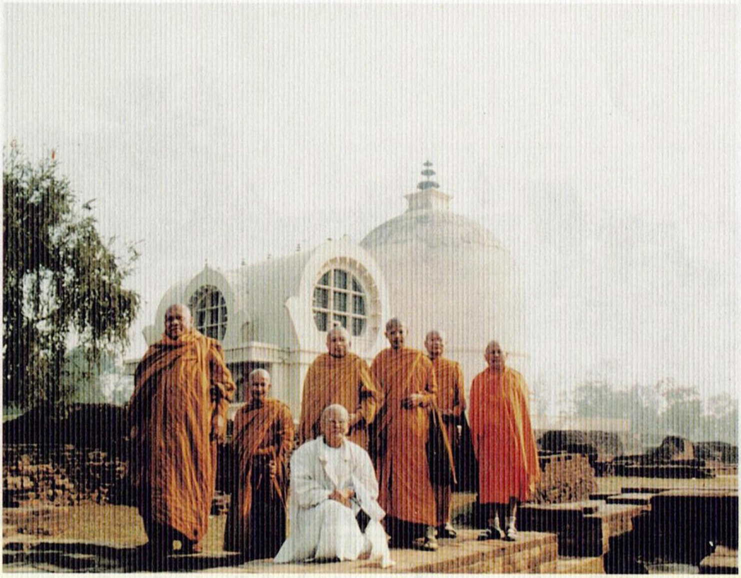
ต่อมา เมื่อหลวงลุงได้มาอยู่ที่จิตตภาวันวิทยาลัย จังหวัดชลบุรี ได้เรียนพระไตรปิฎก วิปัสสนากัมมัฏฐานตามมหาสติปัฐานสูตร กับท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑ และเรียนพระอภิธรรมกับพระครูธรรมธรสุมนต์ (ฉายานันทิโก) วัดจากแดง จังหวัดสมุทรปราการ

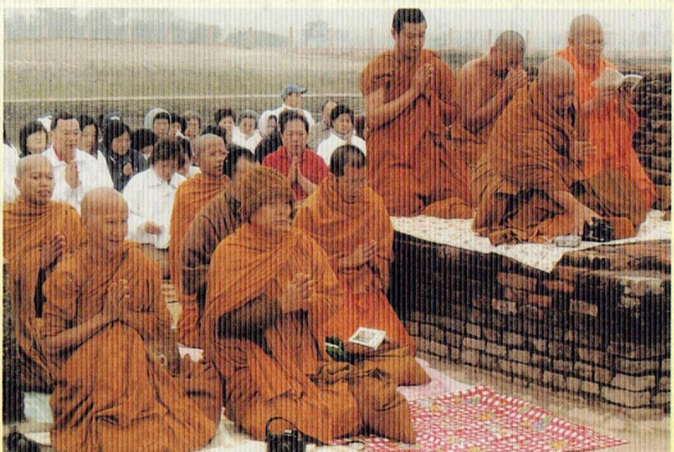
ในการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน หลวงลุงได้เข้าปฏิบัติ ณ วัดเพลงวิปัสสนา กรุงเทพมหานคร กับพระครูสังวรสมาธิวัตร เป็นเวลา ๑ ปี โดยปฏิบัติเข้มอยู่ในห้องกัมมัฏฐาน เป็นเวลา ๙ เดือนเต็ม หลังจากนั้นได้ศึกษาพระวินัยปิฎกกับท่านเจ้าคุณพระธรรมคุณาภรณ์ (เช้า) วัดโพธาราม จังหวัดนครสวรรค์

การปฏิบัติธุดงค์ของหลวงลุงในระยะก่อนไปพำนักอยู่สหรัฐอเมริกา (ก่อน พ.ศ. ๒๕๒๙) ท่านได้ออกธุดงค์ไปกับพระสงฆ์ ๓-๕ รูป ตามจังหวัดต่างๆ โดยใช้เวลาภาคฤดูร้อน ปีละ ๓ เดือนทุกปี

ปัจจุบันในฐานะเจ้าอาวาสวัดนาคปรก หลวงลุงได้ส่งเสริมให้มีการสอนและปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานแก่พระเณร เยาวชนและประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง โดยให้การสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวทุกด้าน และในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีโครงการบูรณปฏิสังขรณ์หอวิปัสสนาจากเดิม ๑ ชั้นครึ่ง เป็น ๒ ชั้น เพื่อให้เพียงพอที่จะรองรับผู้เข้าปฏิบัติธรรมซึ่งมีจำนวนมาก

๑๐. ไปอินเดีย

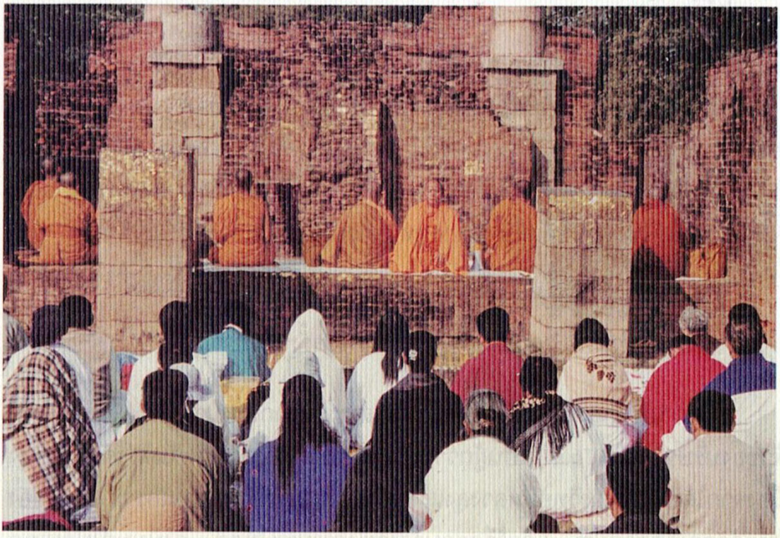
หลวงลุงเดินทางไปต่างประเทศครั้งแรกเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยเดินทางไปกับคณะทัวร์ N.C. จำนวนประมาณ ๖๐ คน ไปเที่ยวชมบ้านเมืองและสักการะสังเวชนียสถาน นอกเหนือจากความตื่นเต้นที่ได้ไปต่างประเทศครั้งแรกแล้ว สิ่งสำคัญคือได้ไปสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางพุทธศาสนา ท่านเล่าว่า

"รู้สึกตื่นเต้นมาก ดีใจจะได้ไปอินเดีย ไปไหว้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ และมีความรู้สึกเช่นนี้ทุกครั้งที่ได้ไปอินเดีย"

ในการไปอินเดียครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากโยมนวลจันทร์ เพียรธรรม เจ้าของบริษัท N.C.Tour เป็นผู้ถวายตั๋วเครื่องบิน โยมนวลจันทร์รู้จักหลวงลุงเนื่องจากได้ฟังรายการวิทยุที่หลวงลุงแสดงธรรม ณ สถานีวิทยุยานเกราะ ๗๙๒ ของท่านเจ้าคุณกิตติวุฒโฑ และรู้สึกชอบว่าได้ฟังธรรมะที่ให้สติ จึงนิมนต์ไปฉันเพลและปวารณาถวายตั๋วเครื่องบินให้ไปอินเดีย ซึ่งหลวงลุงฟังแล้วยังไม่เชื่อ เมื่อโยมนวลจันทร์แจ้งมาว่าให้ไปทำพาสปอร์ต ท่านก็ยังไม่กล้าทำ จนโยมต้องทวงถามมาอีกครั้ง จึงไปทำที่กระทรวงการต่างประเทศ (ตอนนั้นอยู่แถววังสราญรมย์) วันที่นัดไปรับพาสปอร์ต ต้องจ่ายเงิน ๕๐๐ บาท แต่ท่านไม่มีเงิน จนเมื่อไปอัดเทปรายการเทศน์ทางวิทยุ ได้พบกับโยมอมรา เปี่ยมพงศ์สานต์ ซึ่งพอทราบว่าท่านไม่มีเงินไปรับพาสปอร์ต โยมอมราได้ถวายเงิน ๑,๐๐๐ บาท จึงได้ไปรับพาสปอร์ต

ก่อนเดินทางไปอินเดียหลวงลุงได้ไปหาโยมแม่ บอกว่าจะไปอินเดีย ๑๐ วัน และขอเงินใช้วันละ ๑๐๐ บาท โยมแม่ได้ถวายเงินให้ ๑,๐๐๐ บาท ก่อนไปอินเดียท่านอาพาธเป็นโรคตับอักเสบ (ดีซ่าน) วันเดินทางเจ็บออด ๆ แอด ๆ และเมื่ออยู่ที่อินเดียเกิดอาพาธหนัก แต่จำได้ว่าพระพุทธเจ้าสอนว่านมเปรี้ยวเป็นยา จึงขอนมเปรี้ยวจากโรงแรมมาฉัน เมื่อฉันแล้วรู้สึกเย็น ได้ระบาย และหายจากอาการอาพาธ ด้วยการรักษาตนเอง โดยการฉันนมเปรี้ยวดังกล่าว

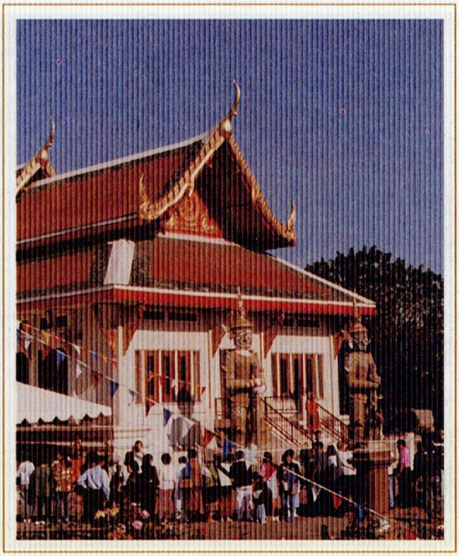

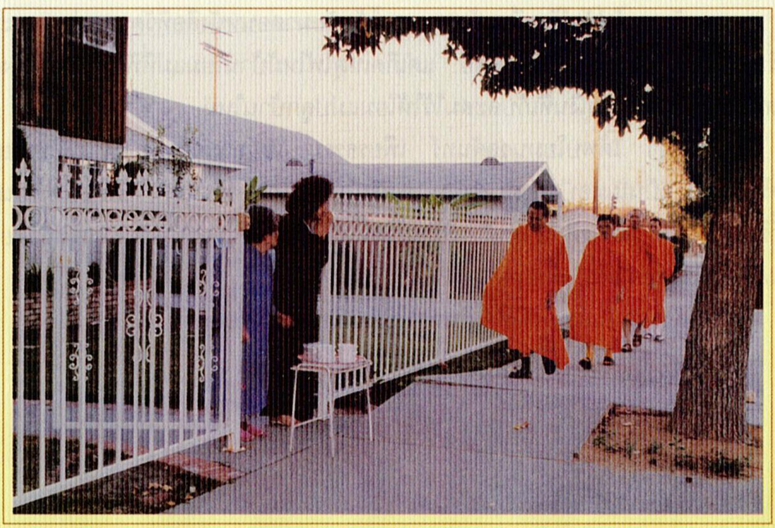

หลังจากไปทัวร์อินเดียแล้วหลวงลุงได้กลับมาสอนหนังสือที่วัดนาคปรก และเริ่มเก็บเงินเพื่อไปเรียนต่อที่อินเดีย แต่เกิดเหตุไฟไหม้บ้านโยมแม่ที่พิษณุโลก จึงยกเลิกไปอินเดีย นำเงินที่เก็บสะสมไว้ให้โยมแม่ปลูกบ้านใหม่

ต่อมา ได้พบโยมนวลจันทร์ เพียรธรรม โยมถามว่าจะไปเรียนที่อินเดียหรือไม่จะรับเป็นโยมอุปัฐถาก ดังนั้น จึงเริ่มไปเรียนภาษาอังกฤษ และได้ไปเรียนที่อินเดียจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (โบราณคดีวิทยา) จากมหาวิทยาลัยมคธ ประเทศอินเดีย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕

หลังจากนั้น หลวงลุงได้เดินทางไปอินเดียอีกกว่าร้อยครั้ง

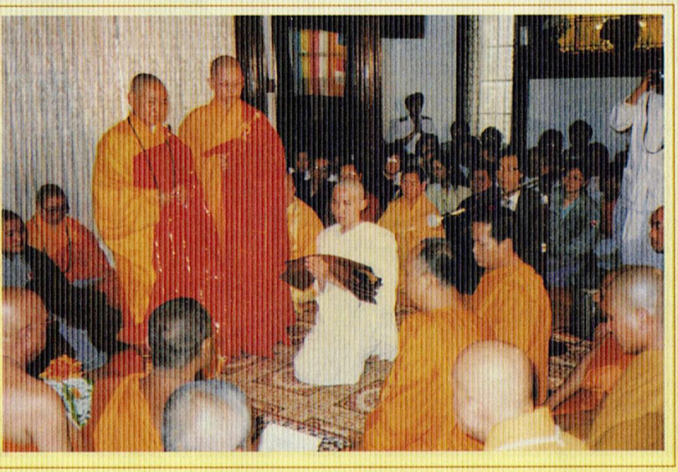

๑๑. ไปสหรัฐอเมริกา

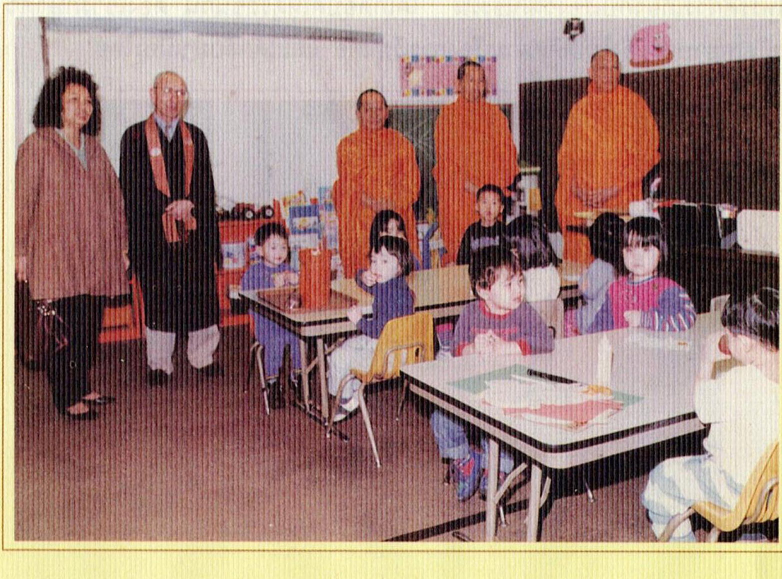
ระหว่างศึกษาอยู่ที่อินเดียตอนใกล้จบ อาจารย์พระมหาสมหมาย (ซึ่งเคยอยู่ที่จิตตภาวันด้วยกัน และได้ไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยมคธ ได้รับปริญญาตรีและโท หลังจากนั้น หลวงเตี่ยได้ส่งไปอยู่ที่วัดไทยในลอสแองเจลิส สหรัฐอเมริกา) ได้เดินทางไปหาและแจ้งว่าได้เสนอหลวงเตี่ย เพื่อให้หลวงลุงไปเป็นผู้สอนกัมมัฏฐานที่สหรัฐอเมริกา

หลวงลุงได้ไปสหรัฐอเมริกาครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ เพื่อสอนกัมมัฏฐานที่วัดไทยลอสแองเจลิส

ขณะพำนักอยู่ที่สหรัฐอเมริกา หลวงลุงได้เข้าศึกษาระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยคาร์ล เสตท นอร์ทริก แคลิฟอร์เนีย ด้าน Sociology แต่ไม่ได้รับปริญญา โดยสอบผ่านข้อเขียนและส่งวิทยานิพนธ์ไปแล้ว แต่เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้หยุดการติดตามผลวิทยานิพนธ์ คือวันหนึ่งขณะเดินทางเพื่อไปกล่าวสุนทรพจน์เปิดงานนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรม ได้เกิดอุบัติเหตุรถชนกัน ต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล จึงไม่ได้ติดตามเรื่องการเรียนต่อ และได้กลับมาเมืองไทย

ในด้านงานพระพุทธศาสนาที่สหรัฐอเมริกา หลวงลุงได้ปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ อย่างเข้มแข็ง และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้เป็นรองประธานกรรมการบริหารวัดไทยลอสแองเจลิส งานปกครองและงานเผยแพร่พุทธศาสนาที่ปฏิบัติมีเป็นจำนวนมาก เช่น

- ปฏิบัติศาสนกิจ ณ วัดไทยลอสแองเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๐)

- เป็นผู้แทนคณะสงฆ์ไทยประชุมร่วมคณะสงฆ์นานาชาติ ประจำทุก ๒ เดือน ในประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๐)

- บรรยายธรรมรายการ "ธรรมเพื่อนใจ" สถานีวิทยุ KN ๑๓๐๐ AM เมืองอาคเดีย ลอสแองเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๐)

- เป็นอาจารย์สอนพุทธศาสนาประเพณีทางสายเถรวาท ที่ BUDDHIST STUDIES COLLEGE CALIFORNIA (พ.ศ. ๒๕๓๐)

- เป็นอาจารย์สอนพุทธศาสนาเถรวาทที่มหาวิทยาลัย UCLA UNIVERSITY CALIFORNIA AT LOSANGELIS (พ.ศ. ๒๕๓๐)

- เป็นผู้แทนสภาสงฆ์ (BUDDHIST SANGHACOUNCIL OF CALIFORNIA) ไปประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ ประเทศเกาหลี (พ.ศ. ๒๕๓๓)

- เป็นประธานกรรมการวัดพุทธธัมโม มารีโนแวลเล่ แคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๔)

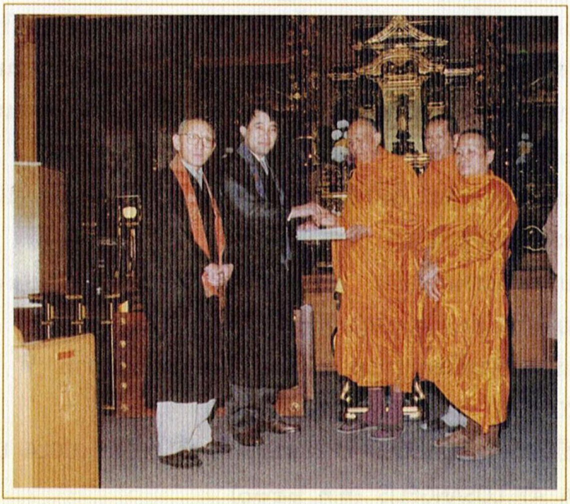
- เป็นประธานกรรมการวัดธรรมสุดจิต บิ๊กแบร์ แคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๔)

- เป็นกรรมการสร้างวัดพุทธศาสน์กาญจนาราม เมืองล็อควูด มอนทาเร่ แคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๔)

- เป็นศาสนิกสัมพันธ์ของสมัชชาสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๔)

- เป็นผู้แทนสภาสงฆ์ (BUDDHIST SANGHACOUNCIL OF CALIFORNIA) ไปประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ ประเทศไต้หวัน (พ.ศ. ๒๕๓๕)

- เป็นวิทยากรพิเศษ อบรมนักเรียนตำรวจ LAPD เมืองลอสแองเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๕)

- เป็นกรรมการสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๓๕)

- เป็นผู้แทนสภาสงฆ์ (BUDDHIST SANGHACOUNCIL OF CALIFORNIA) ไปประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ กรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๓๗)

- เป็นกรรมการองค์กรพุทธศาสนิกสัมพันธ์ MOOK RIM SOCIETY (MRS.) ระหว่าง สหรัฐอเมริกา ยุโรป เอเชีย (พ.ศ. ๒๕๔๐)

- เป็นผู้แทนสภาสงฆ์ (BUDDHIST SANGHACOUNCIL OF CALIFORNIA) ไปประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ WOLLONGONG CITY ประเทศออสเตรเลีย (พ.ศ. ๒๕๔๑)

- ไปประชุมสิ่งแวดล้อมโลก ณ หอประชุมแห่งชาติที่เมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม (พ.ศ. ๒๕๔๒)

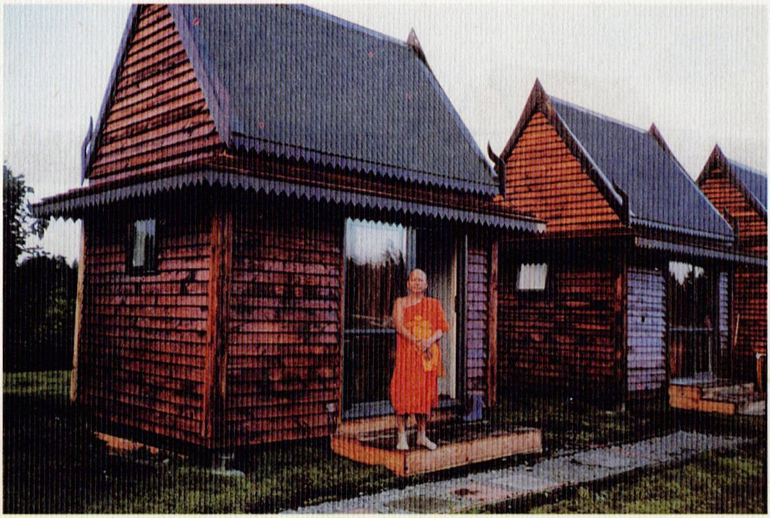
- เป็นผู้แทนสภาสงฆ์ (BUDDHIST SANGHACOUNCIL OF SOUTHERN CALIFORNIA) ไปประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย (พ.ศ. ๒๕๔๕)

ในช่วงที่หลวงลุงปฏิบัติศาสนกิจอยู่ที่สหรัฐอเมริกานี้ โยมแม่ของท่านได้ไปเยี่ยมและพักอยู่ที่วัดไทยลอสแองเจลิส เป็นเวลา ๖ เดือน ซึ่งทำให้โยมแม่มีความสุข เพราะได้มีโอกาสทำงานสอนที่แม่รัก โยมแม่ได้เขียนบันทึกไว้ว่า

> *“เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๐ ได้เดินทางไปสหรัฐอเมริกาแดนศิวิไลซ์ อยู่ ๖ เดือน ... ไปอยู่วัดไทยลอสแองเจลิส พระลูกชายคนโตเป็นคนอุปการะเรา อยู่ที่นั่นก็ช่วยสังคม ทำตัวให้เป็นประโยชน์ มีสอนเด็ก ไปทีแรกก็ช่วยสอนภาคฤดูร้อนอยู่เดือนกว่า หลังจากนั้นก็ช่วยสอนเสาร์-อาทิตย์ เรื่อยมาจนถึงวันกลับเมืองไทย จันทร์-ศุกร์ ช่วยแม่ครัวทำอาหารเลี้ยงพระทั้งเช้าและเพล ที่วัดไทยลอสแองเจลิสดีมาก เราเหมือนกับไปเปลี่ยนชีวิตใหม่ ได้ใช้วิชาที่เรียนมาอย่างเต็มที่ เราภูมิใจมากในชีวิตของเรา ที่นั่นมีทุกอย่างที่เราชอบ มีเรียนมีสอน เจอเพื่อนธรรมด้วยกัน ทุกคนให้เกียรติเรามาก เพราะเราเป็นโยมแม่ของพระอาจารย์ของท่าน”*

๑๒. ไปนิวซีแลนด์

หลวงลุงเป็นผู้หนึ่งซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่ทำให้การสร้างวัดไทยในนครไครส์ทเชิร์ช ในประเทศนิวซีแลนด์ สำเร็จสมบูรณ์ เป็นสถานที่ที่มีคุณค่าแก่สังคมชาวพุทธในเมืองไครส์ทเชิร์ช มีชื่อว่า "วัดพุทธสามัคคี" และปัจจุบันท่านยังดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดพุทธสามัคคีแห่งนี้ด้วย

จากหนังสือเรื่อง "งานตั้งกองทุนสร้างวัด วัดไทยในนครไครส์ทเชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๒" อิษฎ์ กุญชร ณ อยุธยา ได้บันทึกจดหมายเหตุการสร้างวัดไทยไว้อย่างละเอียด โดยได้กล่าวถึงเหตุการณ์ต่างๆ ตั้งแต่ต้น รวมทั้งการที่หลวงลุง (ขณะดำรงสมณศักดิ์เป็นพระครูธรรมธรเศรษฐกิจ สมาหิโต ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนาคปรก ศาสนิกสัมพันธ์สมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา วัดไทยลอสแองเจลิส) ได้เข้ามาเป็นกำลังสำคัญในการสร้างวัด ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลวงลุง สรุปได้ดังนี้

"คนไทยที่เข้ามาอาศัยอยู่ในนครไครส์ทเชิร์ช ส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธ ก็มีความคิดอยากให้มี "วัดไทย" เกิดขึ้นในที่แห่งนี้ เพื่อจะได้เป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นที่สืบสานพระพุทธศาสนา ตลอดจนเป็นแหล่งเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทยอันดีงามให้ชาวต่างชาติได้รู้จัก รวมทั้งให้ลูกหลานไทยที่เกิดในประเทศนิวซีแลนด์ได้มีโอกาสเรียนรู้และเก็บรักษาไว้ตลอดไป

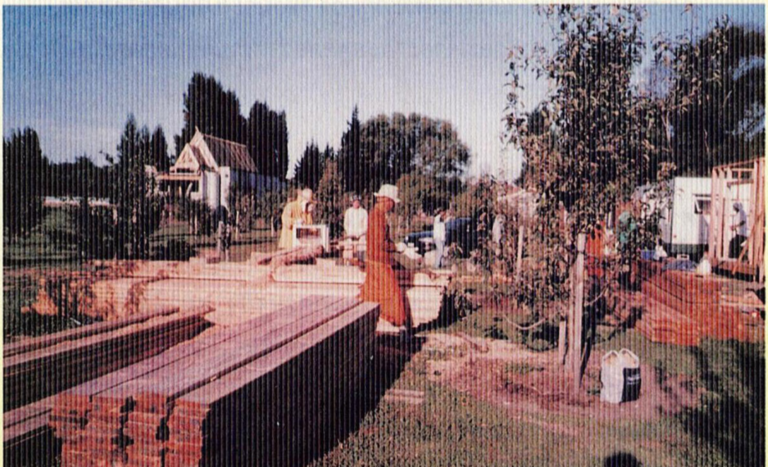
ความคิดริเริ่มของคนไทยในนครไครส์ทเชิร์ช อยากสร้างวัดได้เกิดขึ้นในเวลาตอนบ่ายของวันอังคารที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๑ ในขณะนั้นได้มีคนไทยกลุ่มเล็กๆ อันประกอบไปด้วยผู้ที่มีวัยวุฒิ คือคุณยายพั่ว พันธุ์ยม และคุณป้าตองขิ่น จันทร์ทูล นอกจากนี้ยังมีบุคคลอื่นๆ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในนครไครส์ทเชิร์ช เข้ามานั่งรวมกลุ่มกันโดยมิได้นัดหมายมาก่อน นั่งคุยกันว่าทุกคนอยากมีวัดเพราะเคยคิดจะพยายามสร้างวัดกันมาหลายครั้ง เป็นเวลานานมากกว่า ๑๐ ปี แล้ว ก็ยังไม่เคยสำเร็จสักที

ในการดำเนินงานมีการจัดตั้งองค์กรและมีโครงการดำเนินงาน จัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับโครงการ ได้แก่การตั้งกล่องรับบริจาค รณรงค์หาทุนสร้างวัด กิจกรรมงานสร้างบุญวันลอยกระทง งานต้อนรับการมาทอดผ้าป่าจากประเทศไทย...

หลังงานสร้างบุญลอยกระทง ๓ วัน ในช่วงบ่ายของวันศุกร์ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ตรงสะพานข้ามแม่น้ำเอวอน (Avon River) ซึ่งอยู่ใกล้ๆ กับร้านอาหาร Oxford on Avon ที่สะพานแห่งนี้ได้มีพระภิกษุ ๑ รูปกับฆารวาส (ชาวอเมริกัน) ๑ คน เดินตามกันมาเพื่อจะข้ามถนนไปอีกฝั่งหนึ่งของสี่แยกไฟเขียวไฟแดง จุดหมายคือร้านอาหารศาลาไทย (Sala Thai Restaurant) ขณะที่กำลังจะก้าวเดินไป สายตาของท่านทั้งสองมองเห็นหญิงไทยวัยกลางคนจูงมือเด็กเล็กๆ วิ่งข้ามถนนมา พระภิกษุคิดอยู่ในใจว่า "ผู้หญิงคนนี้จะวิ่งไปที่ไหน? ปรากฏว่าเธอวิ่งตรงมาที่พระภิกษุรูปนี้ และทรุดกายลงคุกเข่าพนมมือไหว้ และถามพระภิกษุว่า "ท่านจะไปไหนคะ? นิมนต์เชิญที่ร้านดิฉันก่อนเถอะเจ้าค่ะ" เธอพูดต่อว่า "ร้านดิฉันอยู่ตรงนี้เองร้านศาลาไทยค่ะ"

จากนั้นพระภิกษุและฆราวาสก็เดินแวะไปเยี่ยมชมร้านศาลาไทย หลังจากสนทนาถามไถ่กันแล้วก็ทราบว่า ผู้หญิงไทยคนนี้คือ คุณสมจิตร (แสนโคตร) กัดเจิน เป็นเจ้าของร้านศาลาไทย... พระภิกษุรูปนี้คือ "ท่านพระครูธรรมธรเศรษฐกิจ สมาหิโต" หลังจากเสร็จภารกิจจากการเดินทางไปประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ครั้งที่ ๒๐ ณ ประเทศออสเตรเลีย ในฐานะที่ได้รับความเห็นชอบของสภาสงฆ์พุทธนานาชาติในนครลอสแองเจลิส ให้เป็นผู้แทนไปประชุมครั้งนี้ ขณะที่ท่านเดินทางต่อมายังนครไครส์ทเชิร์ชครั้งนี้ ได้รับนิมนต์ไปสอนกัมมัฏฐานที่วัดพุทธของชาวจีน และ

ฆารวาสที่เดินทางมากับท่านด้วย ๑ คน คือ Mr.Ralph A Bornness (Dhammarakhita) ซึ่งเป็นลูกศิษย์เคยเรียนกัมมัฏฐานกับท่านพระครูที่สหรัฐอเมริกามานาน ๑๐ ปี และมักจะเดินทางไปต่างประเทศกับท่านพระครูเสมอ

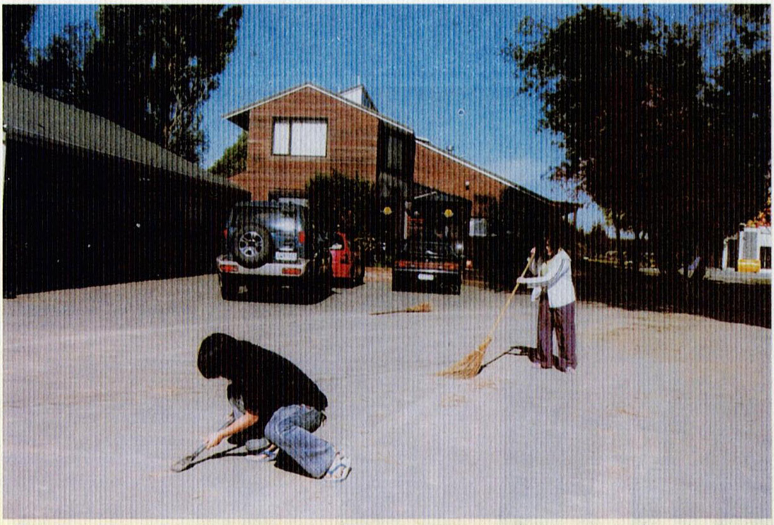
ท่านพระครูเล่าให้ฟังว่าก่อนที่จะมาพบคุณสมจิตร ได้พบคุณภพศักดิ์ ศรีทอง ได้รับการบอกเล่าว่ามีการดำเนินการสร้างวัดไทยในนครไครส์ทเชิร์ชแห่งนี้ แต่ยังขาดพระสงฆ์มาช่วยดำเนินงาน เมื่อท่านพระครูได้รับฟังแล้วกล่าวอนุโมทนา พร้อมกับคิดจะช่วยการบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ให้เกิดผลสำเร็จ ถ้าหากได้พบกับคณะกรรมการดำเนินงาน

ซึ่งต่อมาท่านพระครูก็ได้พบกับกรรมการหลายท่าน ก่อนกลับประเทศไทยท่านพระครูได้มอบธงผืนใหญ่อันเป็นสัญลักษณ์ของการประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ครั้งที่ ๒๐ และเงินสมทบทุนสร้างวัดให้คณะกรรมการ และแจ้งให้ญาติโยมทราบว่าท่านพระครูอนุโมทนาในการสร้างวัดไทยในนครไครส์ทเชิร์ชครั้งนี้ และรับจะช่วยดำเนินงานฝ่ายสงฆ์ให้ ตลอดจนคิดจะช่วยการบุญกุศลนี้ให้เกิดผลสำเร็จ

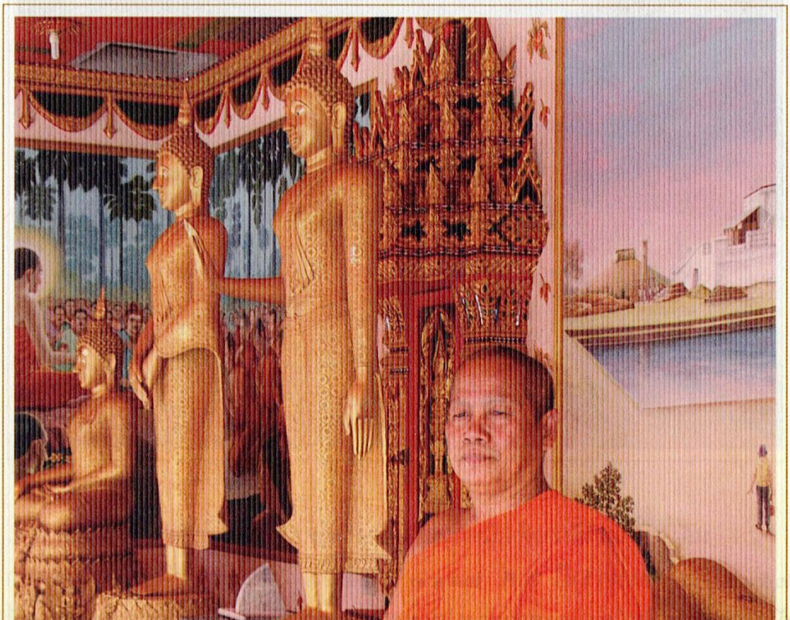

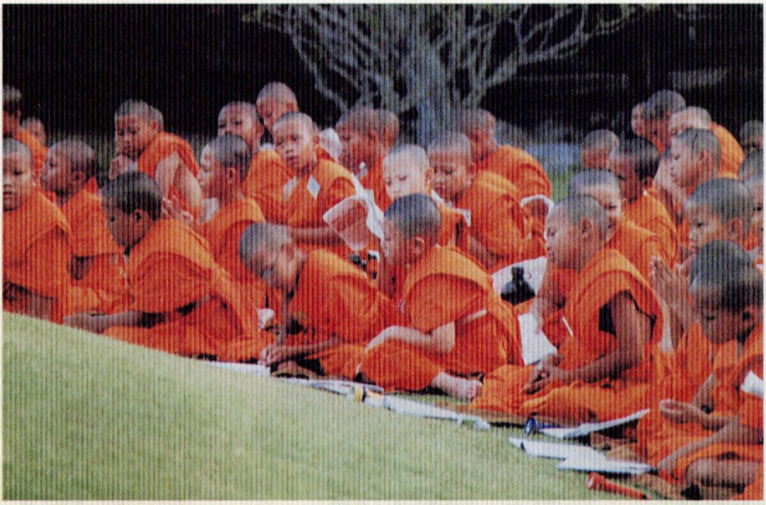
ท่านพระครูได้เคยสร้างวัดไทยในสหรัฐอเมริกามาแล้ว ๓ วัด และตอนนี้ท่านพระครูเป็นกรรมการสร้างวัดไทยในประเทศอินเดียอีก ๑ แห่ง ที่เมืองกุสินารา นับว่าท่านพระครูเป็นพระสงฆ์ที่มีประสบการณ์ในการสร้างวัดไทยในต่างแดนมาหลายแห่ง ท่านได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เช่นด้านกฎหมาย การติดต่อกับกรมการศาสนา และยังได้กรุณาให้ระบุชื่อของท่านเป็นผู้ดำเนินงานฝ่ายสงฆ์อีกด้วย

ท่านพระครูได้กลับมาที่นิวซีแลนด์อีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ พร้อมกับท่านเจ้าคุณพระโสภณธรรมวงศ์ และคณะสงฆ์ เพื่อมาทอดผ้าป่าและมาประชุมเรื่องสร้างวัดกับคณะกรรมการในวันที่ ๒๑ ธันวาคม

หลังจากนั้นก็มีการดำเนินการจัดสร้างวัดไทยในนครไครสท์เชิร์ช ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๒ และระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๗ หลวงลุงได้ไปสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ณ วัดไทยแห่งนี้อย่างต่อเนื่อง และมีการก่อสร้างพระอุโบสถ ซึ่งเป็นอุโบสถหลังแรกในประเทศนิวซีแลนด์ แล้วเสร็จและจะจัดงานผูกพัทธสีมาในเดือนมีนาคม ๒๕๔๙

๑๓. พัฒนาวัดนาคปรก

หลวงลุงกล่าวว่า *"สิ่งที่อยากทำคือให้การศึกษาแก่พระสงฆ์ให้มากที่สุด อยากเห็นทุกคนรักพระพุทธศาสนา ให้พระสงฆ์ทำงานกระจายพุทธศาสนาไปทั่วโลก"* ซึ่งตัวท่านเองก็ได้ลงมือปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ อย่างจริงจังตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเพื่อให้บรรลุสิ่งที่ท่านตั้งใจไว้ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้งแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้แก่ การสอนวิปัสสนากัมมัฏฐาน การปฏิบัติศาสนกิจ การเข้าร่วมประชุมคณะสงฆ์ การบรรยายธรรมะทั้งที่วัดและทางสถานีวิทยุ สอนวิชาพุทธศาสนา เป็นวิทยากรอบรม เป็นกรรมการองค์กรทางศาสนา ฝึกอบรมกัมมัฏฐาน สอนพุทธศาสนาเบื้องต้นแก่นักเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ ตลอดจนทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาในทุกรูปแบบ

ความสำเร็จต่างๆ ในงานที่หลวงลุงได้ดำเนินการมานั้น มิใช่เพียงแต่ท่านได้ศึกษาความรู้ทางวิชาการและทางธรรมะเท่านั้น หากแต่ท่านยังเห็นความสำคัญของการบริหารและการปกครองว่ากิจการต่างๆ จะสำเร็จลงได้ต้องมีความรู้และทักษะในด้านการบริหารและการปกครองด้วย ด้วยความช่างสังเกตและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ หลวงลุงได้พบว่าพระสงฆ์ผู้ใหญ่หลายรูปมีประสบการณ์และความรู้ความสามารถในด้านการบริหารและการปกครอง ท่านจึงได้สังเกตจดจำวิธีการบริหารต่างๆ ของพระสงฆ์เหล่านั้นมาเป็นแนวทางการดำเนินงาน และเมื่อมีโอกาสหลวงลุงก็จะขอศึกษากับพระสงฆ์ที่ท่านศรัทธาโดยตรง หลวงลุงเล่าว่า

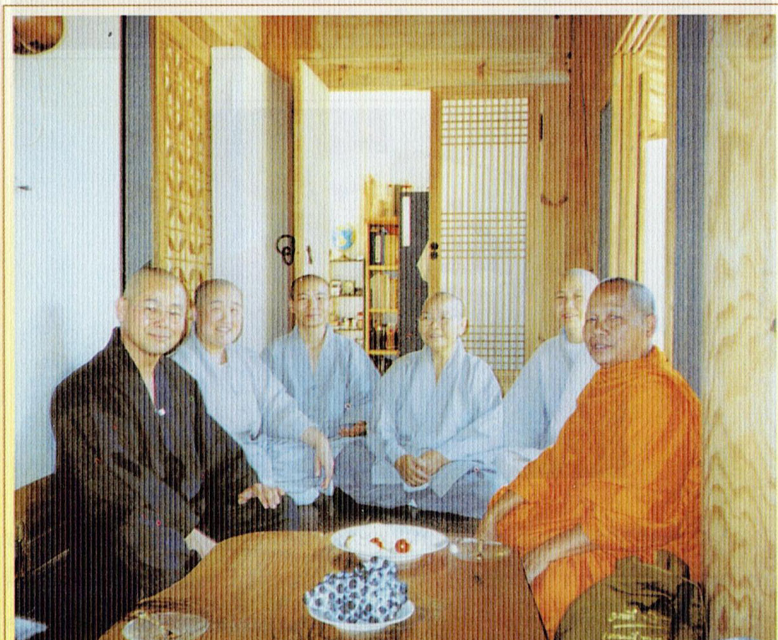

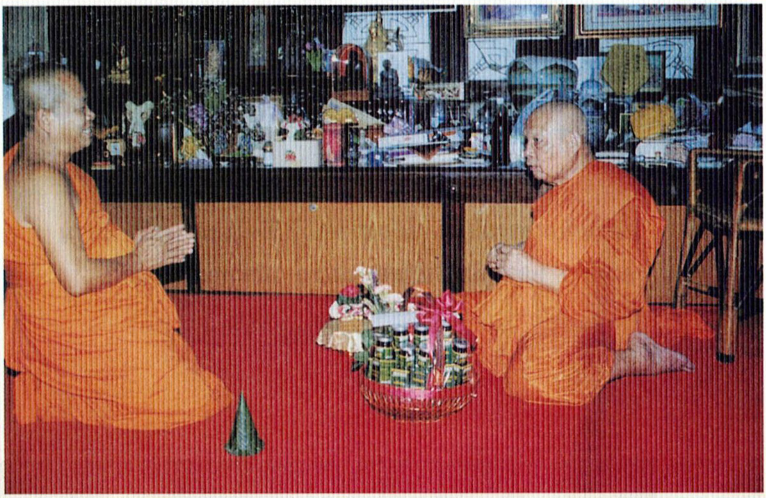

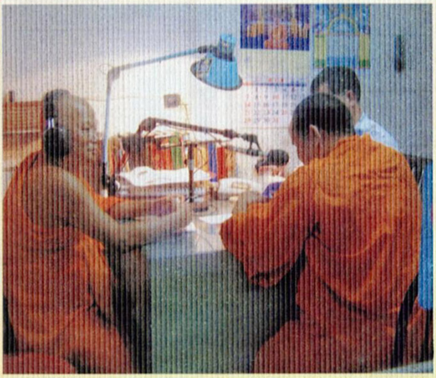

“ได้เรียนวิชาการปกครองและการบริหารกับเจ้าคุณพระธรรมเจดีย์ (กี่) วัดทองนพคุณ (จังหวัดธนบุรี) ในสมัยที่ท่านเจ้าคุณเป็นเจ้าคณะจังหวัดธนบุรี ท่านจะเดินตรวจวัดในเขตปกครองฝั่งธนบุรี ทำให้ทราบว่าวัดใดเป็นอย่างไร

ส่วนกับหลวงเตี่ยนั้น ได้ลงภาคปฏิบัติจริงในการบริหารงานที่สหรัฐอเมริกา หลวงเตี่ยเป็นผู้สอน แนะนำ และพาเข้าสู่ระดับอินเตอร์”

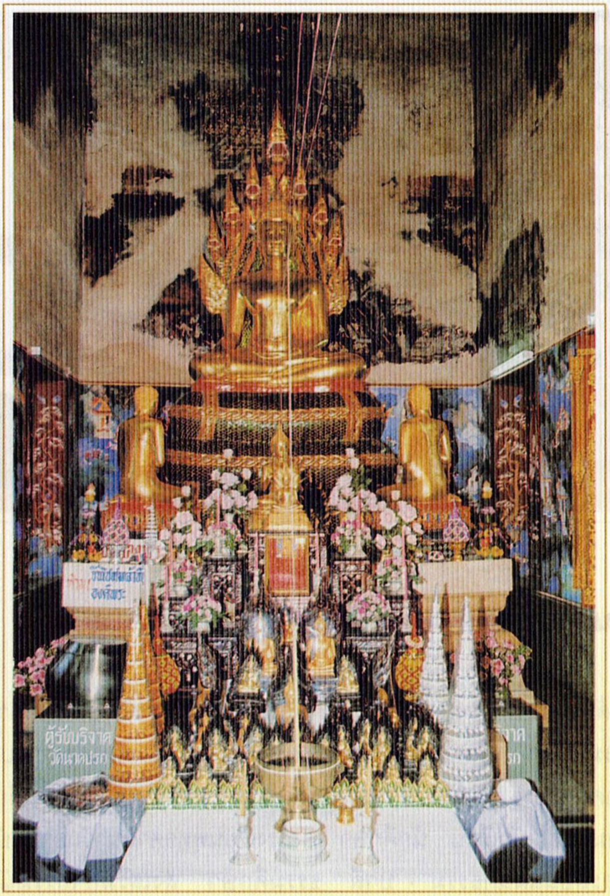

ผลจากการที่ท่านมีความมานะพยายามศึกษาหาความรู้ทางวิชาการ การบริหาร การปกครอง และทางธรรมอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำให้ท่านประสบความสำเร็จในการบริหารงาน เช่น ที่วัดไทยลอสแองเจอลิส และที่วัดนาคปรก

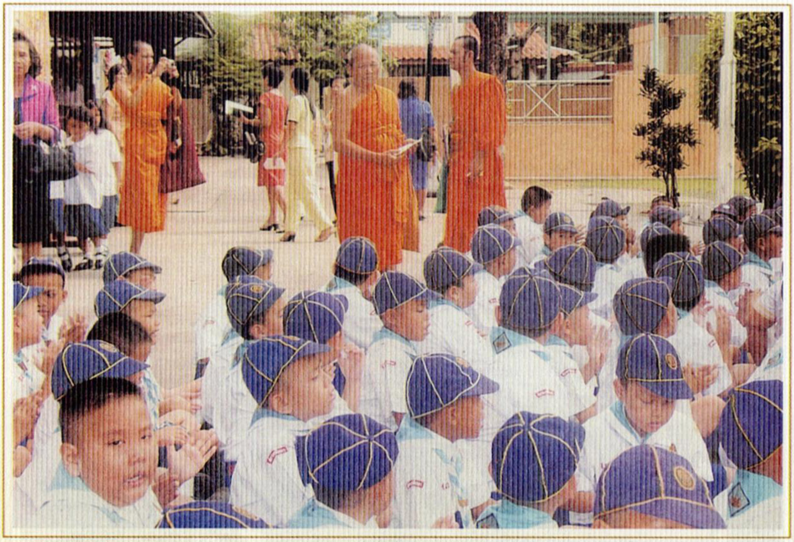

งานศาสนสงเคราะห์ ณ วัดนาคปรก

ในด้านงานศาสนสงเคราะห์ ณ วัดนาคปรก หลวงลุงได้เปิดการเรียนการสอนธรรมศึกษา เป็นกรรมการสนามสอบสนามหลวง จัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ตั้งโครงการฌาปนกิจสงเคราะห์ มอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร นักเรียน นักศึกษา จัดโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เปิดการเรียนการสอนแผนกธรรม - บาลี ธรรมศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เปิดโครงการวิปัสสนาแก้ยาเสพติด จัดกิจกรรมปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก่อสร้างพระอุโบสถวัดไทยในต่างประเทศ เป็นต้น

หลวงลุงมาพำนักอยู่ ณ วัดนาคปรก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๙ ในฐานะพระอาคันตุกะ เนื่องจากยังไม่สามารถจำปาฏิโมกข์ ต่อมา พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงได้ลงทะเบียนเป็นพระอยู่ประจำวัด ได้ดำเนินงานและพัฒนาวัดนาคปรกให้เจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ตำแหน่งงานปกครองของหลวงลุงในวัดนาคปรก มีดังนี้

พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นเลขานุการโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์และเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม

พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนาคปรก

พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์

พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นผู้อำนวยการศูนย์การเรียนชุมชนวัดนาคปรก

พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๔๘) เป็นเจ้าอาวาสวัดนาคปรก

๑๔. งานสาธารณประโยชน์อื่นๆ

นอกจากงานด้านการเผยแพร่และงานศาสนสงเคราะห์ที่กล่าวมาแล้ว หลวงลุงยังได้ดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอีกหลายอย่าง ทั้งในและต่างประเทศ

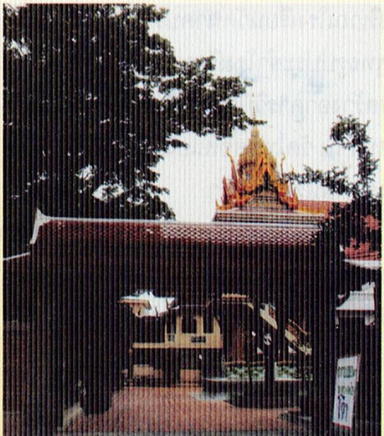
พ.ศ. ๒๕๑๘	สร้างอาคารสถานีอนามัย ๑ หลัง บ้านพักเจ้าหน้าที่ ๒ หลัง ถังเก็บน้ำฝน ๖ ถัง ขุดบ่อบาดาล ๑ บ่อ สร้างห้องน้ำสาธารณะ ๖ ห้อง รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ณ บ้านร่องคำ ตำบลป่าสังข์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๕	ช่วยสร้างถังน้ำระบบน้ำประปาของวัดไทยพุทธคยา และกุฏิกัมมัฏฐาน
พ.ศ. ๒๕๒๒	สร้างโรงเรียนประชาบาล ตำบลหนองขมิ้น อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

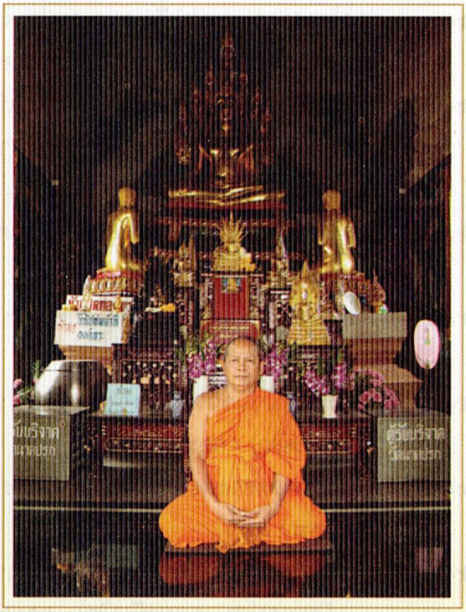
พ.ศ. ๒๕๒๒	สอนวิปัสสนากัมมัฏฐานแก่ชาวต่างประเทศ ณ วัดนาคปรก
พ.ศ. ๒๕๒๓	สร้างอาคารเรียนโรงเรียนประชาบาลวัดยางคอยเกลือ ตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
พ.ศ. ๒๕๒๖	สร้างอาคารสถานีอนามัย ๑ หลัง บ้านพักเจ้าหน้าที่ ๒ หลัง ประจำหมู่บ้านคลองสะแกป่าหวาย ตำบลหนองปลาไหล อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร
พ.ศ. ๒๕๓๐	สร้างอาคารเรียนพระปริยัติธรรม วัดลังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. ๒๕๓๕	เป็นกรรมการที่ปรึกษายุวพุทธิกสมาคม
พ.ศ. ๒๕๓๖	สร้างห้องน้ำ จำนวน ๖ ห้อง ณ วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๓๖	เป็นกรรมการสร้างวัดไทยกุสินารามหาวิหาร รัฐอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย
พ.ศ. ๒๕๓๖	สร้างสวนหย่อมบริเวณโรงเรียนวัดนาคปรก พร้อมฐานประดิษฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียนวัดนาคปรก
พ.ศ. ๒๕๓๖	ร่วมเป็นกรรมการสร้างอาคารวิปัสสนากัมมัฏฐาน ๑ หลัง ประจำศูนย์วิปัสสนา ณ วัดไทยลอสแองเจลิส นอร์ทฮอลีวูด ประเทศสหรัฐอเมริกา
พ.ศ. ๒๕๓๖	ร่วมสร้างห้องวิปัสสนากัมมัฏฐาน ณ วัดไทยพุทธคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย
พ.ศ. ๒๕๓๘	ร่วมสร้างอาคารวิปัสสนา วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๔	บรรยายธรรมรายการเปิดโลกทัศน์ชาวพุทธ สถานีวิทยุ ๑๐๕๐ AM กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๔	บูรณะศาลาบำเพ็ญกุศล ศาลา ๒-๓ วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๔๔	ก่อสร้างศาลาราย ประดิษฐานพระประจำวัน (ศาลาอัยศิริ) วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๔	สร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติ ๓ ชั้น เป็นห้องพักสงฆ์ - หอสมุด -พิพิธภัณฑ์ วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๕	ก่อสร้างอาคารพักน้ำ (อุทกาคารอรวัฒนศรีกุล) วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๕	ก่อสร้างสำนักงานกลางหลังใหม่ วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๕	ก่อสร้างหน้ามุขวิหารหลวงพ่อนาคปรก วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๕	บูรณะวิหารหลวงพ่อนาคปรก วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๕	บูรณะมณฑปหลวงปู่ชู คงชูนาม ศาลาบำเพ็ญกุศลศาลา ๑,๔ วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๖	บูรณะอาคารอาคันตุกะ จำนวน ๖ ห้อง วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๖	ก่อสร้างสำนักงานวิทยุชุมชน วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๖	บูรณะศาลาเรือนไทย (สร้างเป็นศาลาทานบารมี) วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๔๖	เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาศาสนา แคมป์สน จังหวัดเพชรบูรณ์

๑๕. สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นพระครูสมุหเศรษฐกิจ ในพระธรรมโสภณ วัดราชบพิตร

พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นพระครูฐานานุกรมที่ พระครูสังฆรักษ์เศรษฐกิจ สมาหิโต ในพระธรรมราชานุวัตร วัดพระเชตุพนฯ

พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นพระครูฐานานุกรมที่ พระครูธรรมธรเศรษฐกิจ สมาหิโต ในพระธรรมราชานุวัตร วัดพระเชตุพนฯ

พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นพระครูฐานานุกรมที่พระครูปลัดสาธุวัฒน์ ในพระธรรมเสนานี วัดวังตะกู จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นพระครูวรกิตติโสภณ ได้รับพระราชทานเลื่อนและแต่งตั้งสมณศักดิ์ เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

บรรณานุกรม

งานตั้งกองทุนสร้างวัด วัดไทยในนครไครส์ทเชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์ **๒๕ เมษายน ๒๕๔๒.** ม.ป.ท.,ม.ป.ป.

สมาหิโต. **๒๘ วัน ๕,๐๐๐ ไมล์ : เหิรฟ้า จาริกธรรม เยือนถิ่นลุงแซม.** กรุงเทพมหานคร : กองทุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนา วัดนาคปรก, ๒๕๔๔.

อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพคุณแม่ยอด อินทะเสน วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๖. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลสหประชาพาณิชย์, ๒๕๓๖.

สัมภาษณ์พระครูวรกิตติโสภณ (เศรษฐกิจ สมาหิโต) วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘. ณ วัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. โดย ปราณี ปราบริปู และพรรณงาม แย้มบุญเรือง.

ยิ้มน้อยๆ ดีกว่าพูดร้อยคำ

พระครูวรกิตติโสภณ

คณะสงฆ์วัดนาคปรกและคณะศิษยานุศิษย์

พิมพ์มุทิตาสักการะ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ

๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

พระครูวรกิตติโสภณ (เศรษฐกิจ สมาหิโต)

น.ธ.เอก, B.A., พธ.ม. กิตติมศักดิ์

เจ้าอาวาสวัดนาคปรก

เจ้าคณะแขวงปากคลอง ภาษีเจริญ

เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมประจำกรุงเทพมหานคร แห่งที่ ๓๗

ประธานสงฆ์วัดพุทธสามัคคี เมืองไครส์ทเชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์

พระธรรมทูตสายต่างประเทศ

ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร

เทียบผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวง ชั้นพิเศษ

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๘	จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕	จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
ผู้เรียบเรียงและบรรณาธิการ	นางสาวพรรณงาม แย้มบุญเรือง
ศิลปกรรม	นายวิรัตน์ คุ้มคำ
กองบรรณาธิการ	พระมหาอ้าย ธีรปัญโญ พระครูปลัดมังกร ปัญญาวุฑฺโฒ
	พระมหาสุนทร สุนฺทโร พระเอกชัย อรินฺทโม
พิมพ์ที่	บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด เลขที่ ๑ ซอย ๔๘ ถนนจรัญสนิทวงศ์
	แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
	โทร. ๐๒-๘๘๓-๐๔๑๗-๘, ๐๒-๔๓๔-๙๔๔๗, ๐๒-๔๒๔-๕๖๘๗
	โทรสาร ๐๒-๘๘๓-๐๔๑๙

ตามรอยจาริกของพระธรรมทูต

ผู้สนองงานคณะสงฆ์ไทยทั้งในระดับสูงจนถึงระดับราบ

ผู้สนองเจตนาของสังคมด้วยการสงเคราะห์เหล่าชนผู้เป็นพุทธและนานาศาสนา

ทั้งในกลางใจเมืองหลวงและสู่ชนบทอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดแก่เหนื่อย

ปฏิปทาแห่งความอารีอารอบ มีความเสมอต้นเสมอปลาย

คู่ควรแก่การเป็นแบบอย่างของผู้ใฝ่ในความเจริญเช่นนี้

ธรรมทูตไทยก้าวสู่ธรรมทูตโลก

ยิ้มน้อยๆ ดีกว่าพูดร้อยคำ

พระครูวรกิตติโสภณ